

Ankaranın
Kavaklıdere şarabı
İstanbul merkez bayileri:
ERMİS BAKKALİYESİ
Beyoğlu Sahne sokak
ANKARA PAZARI
Taksim meydanı

AKŞAM

Mükemmel ve tamülayar
MOVADO

saati, sizi her yerde ve her hususta
memnun edecektir. 165 birinci mükâ-
fatı vardır. 15 sene için garantilidir.

Sene 22 — No. 7689 — Fıatı her yerde 5 kuruş

SALI 19 Mart 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Hitler ve Mussolini dün Brennerde görüştüler

Mülakat iki buçuk saat sürdü, tebliğde sadece görüşmenin
samimî bir hava içinde cereyan ettiği bildiriliyor

İngiliz ve Fransız mahafiline göre sulh ümidi az

Roma 18 — B. Mussolini ve Kont
Cianonun bindikleri tren bu sabah saat
dokuzu yirmi yedi geçe Brenner ista-
syonuna vasil olmuştur. Her taraf kar al-
tında idi. B. Mussolini trenin inerek
belam resmini ifa eden iki bölük askeri
teftiş etmiş, istikbale gelen kolordu ku-
mandanı, vali ile görüşmüş ve istasyon
binasına girmiştir.

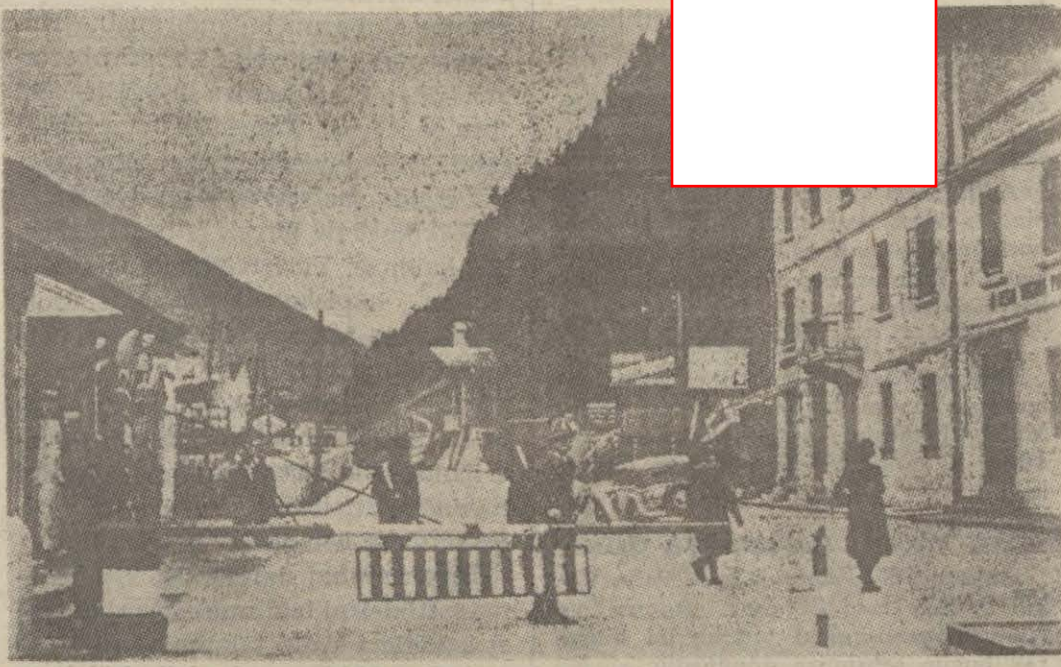
Saat onu dokuz dakika geçe B. Hit-
ler treni istasyona girmiştir. B. Musso-
lini Hitleri rıhtımda karşılamış, samimî
surette el sıkışmışlardır. Hitler Hariciye
Nazırı B. Ribbentrop, Alman matbuat
müdürü, müşavirler, Hariciye erkânın-
dan birkaçı, protokol şefi refakat edi-
yordu. Mussolini ile birlikte de Hariciye
Nazırı, Mussolininin kalemi mahsus mü-
dürü, Hariciye erkânından bazıları ve
protokol şefi gelmişlerdi.

B. Hitler, Mussolini, Ribbentrop ve
Ciano derhal Mussolininin treninde bir
yagana binmişler ve görüşmeğe başla-
mışlardır. Mülakat iki buçuk saat sür-
müştür. Neşredilen tebliğde Hitler ile
Mussolininin, Alman ve İtalyan Harici-
ye Nazırları hazır oldukları halde gö-
rüştükleri ve mülakatın samimî bir hava
içinde cereyan ettiği bildirilmektedir.

Mülakatı müteakip Hitler ve Musso-
lini lokanta vagonunda azele yemek ye-
mişler ve yemekten sonra Hitler trenine
binerek on üçü üç geçe Berlino, Musso-
lini de Romaya hareket etmiştir.

Sulh ümidi az

Londra 18 — Hitler ile Mussolini ara-
sında hudut istasyonunda vuku bulan
mülakat hakkında Londra siyasi maha-

Brenner geçidi ve Alman - İtalyan hudud işareti

filinin kanaati şudur: Hitler şimdiye ka-
dar ele geçirdiği şeyleri muhafaza ede-
cek bir sulh temini, bu olmazsa bundan
sonra tutulacak yol hakkında İtalya ile
anlaşmak için bu mülakatı istemiştir.

Almanyanın arzu ettiği şekilde bir sul-
ha imkân yoktur. Bunu İtalya da bilir.
Bunun için İtalyanın bu yolda bir teşeb-
büste bulunması düşünülemez. Ameri-
kanın teşebbüsüne gelince, Amerika
Cümhurreisi cumartesi günkü nutkunda

(Devamı 4 üncü sahifede)

Sovyet Rusya İsveç ve Norveçden de bazı isteklerde bulunacakmış

Almanya bu iki hükûmete selâmetin Alman
himayesinde olduğunu anlatmağa çalışıyormuş

Londra 18 (A.A.) — Avrupanın
uzak şimalinde diplomasi faaliyeti
artmaktadır. Stokholm'a iki Alman
şahsiyeti gelmiştir. Almanyanın şim-
al memleketleri için selâmetin Al-
man himayesinde olduğuna bu mem-
leketleri iknaa çalıştığı söylenmek-
tedir. Fakat Skandinavlar lisanı hal
ile: «Allah bizi dost şerrinden esirge-
sin» der gibidirler.

Sovyetlerin metalip dermeyen et-
melerine mukabil Almanya musliha-
ne hulûl yolu tutmaktadır. Moskova
sulh muahedemesinin, Finlandiya
şimalinde bir demiryolu inşasına ta-
allûk eden maddesi, İsveçli kuşkulandır-
maktadır.

Afton Bladet gazetesinin Moskova
muhabiri Sovyetlerin İsveç garp sahi-
linde bir hava limanı tesisini istedik-
lerine dair dolaşan rivayetlerden bah-
setmektedir. Bu muhabir, Sovyetle-
rin, Norveçten de aynı talepte bulu-
nacaklarını zannediyor. Daha başka
siyasi değişiklikler bekleniyor ve şim-
di Stokholm'de umumî kanaat Başve-
kil Ryti ile Paasikivi'nin, vaziyeti çok
vahim gördükleri merkezindedir.

Stokholm 18 (A.A.) — Sovyet hü-
kümeti Finlandiya ile bir ticaret mu-
ahedesi yapmak tasavvurundadır.
Bundan maada, Norveçle yalnız ti-
carî mübadeleler için değil, aynı za-
manda Rus emtiasının İsveç garp
sahili limanlarına ve Norveçin At-

lantik sahiline transit olarak sevki
için de mukaveleler yapacaktır.

Afton Bladet gazetesi, Moskovadan
aldığı bu haberi verirken Rusya emri-
ne serbes limanlar tahsis edilmesi
için her iki Skandinav memleketine
müracaatlar yapılacağını söylemek-
tedir. Maamafih bu liman henüz katı
surette tesbit edilmiş değildir.

Küçük milletlerin vaziyeti

Bir Amerika gazetesi bunlar
arasında birleşme cereya-
nından bahsediyor

Newyork 18 (A.A.) — Newyork Herald Tri-
bune gazetesi, Avrupa küçük milletlerinin
vaziyetini teftik ederek haricî bir tazyi-
kin, bu milletleri, daha sıkı bir el birliğine
mecbur ettiğini yazmakta ve şöyle demek-
tedir:

Skandinav memleketleri bu meyandadır.
Balkanlarda da endişe, eski düşmanlıkları
unutturacaktır. Asla unutulmamalıdır ki
ahiren aktedilen muntakavi bütün ittifak-
larda ya Alman veya Rus aleyhtarlığı te-
mayüllü vardır. Avrupa küçük devletleri-
nin istiklali yalnız Almanya veya Rusya-
nın tehdidine maruzdur. Müttefiklerin de-
ğil. Bu küçük milletlerin endişesi de bun-
dan mütevellittir.

Halen Skandinavları tehdit eden tehli-
ke Rusyadan ziyade Almanyadan geliyor.
Skandinav memleketleri, Almanyadaki ta-
arruz fikri ve kuvveti mahvedilmedikçe ra-
hat nefes alamıyacaklardır.

Vekiller Heyeti

Dün Başvekilin riyasetin-
de müzakerede bulundu

Ankara 18 (A.A.) — İcra Vekilleri
heyeti bugün saat 15,30 da Başvekâ-
lette Başvekil Dr. Refik Saydamın ri-
yasetinde toplanmış ve 18,15 e kadar
müzakerede bulunmuştur.

İngiliz parlâmentosu

Bugün gerek Avam, gerek
Lordlar kamarasında mühim
müzakereler olacak

Londra 18 (A.A.) — Reuter ajansının
parlamento muhabiri, salı günü, gerek
Avam kamarasında gerek Lordlar kamara-
sında, haricî siyasete dair müzakereler ce-
reyan edeceğini haber vermektedir. Avam
kamarasında Chamberlain, beynelmîlî son
hadiseleri gözden geçirecek ve muhasama-
nın genişlemesinden de bahsedecektir. Baş-
vekil, Finlandiya meselesini, geçen hafta-
kinden daha etraflı surette mütalâa ede-
cektir.

Muhalefet partisi şefi Attlee, hükûmetin
diplomatik faaliyeti hakkında Başvekiliden
istizahta bulunacaktır. Eski Harbiye Na-
zırı Hoare Belisha da söz alacak, fakat
münhasıran Finlandiya hadiselerinden
bahsedecektir.

Lord Halifax, Lordlar kamarasında söz
söylüyecektir. Chamberlain bugün 71 inci
yıldömünü tesid etmektedir. Harbin tevlid
ettiği yorgunluklara rağmen Başvekilin
sihhati mükemmeldir.

Dikkatler: Lüks lokanta!

Beyoğlunun en pahalı lokantala-
rından biri... İnsan iki - iki buçuk li-
radan aşağı karını deyuramıyor.

Oturuyorsunuz:

— Garson! Bu havlu kullanılmış.
— Siz iyi müşterisiniz, zatiâliniz
için temiz havlu getirelim pašam.

Halbuki havlu ile ağız silindiğine
göre, bir müşterinin kirini ötekine
bulaştırmamak — hele lüks lokan-
talar için — sarsılmaz bir umumî ka-
ide halinde bulunmalı değil midir?

Bir taşra ahçı dükkânı hakkında
şöyle bir hikâye anlatılır: Müşteri
«Kürdan yok mu?» diye sormuş. Mal
sahibi: «Kullanınca yerine bırakmı-
yorlar ki, beyim! Alıp alıp götürüyor-
lar!» cevabını vermiş.

Medenî bir insanın ölçülerine naza-
ran kullanılmış kürdanla kullanılmış
havluyu müşteriye sunmak arasında
pek fark olmasa gerektir.

Türkiyeye bir tecavüz vukubulursa

İngiltere ile Fransa ellerinden gelen
bütün yardım ve müzaheretini yapacak

İngiltere Hariciye Müsteşarı B. Butler dün Avam
Kamarasında sorulan suallere cevap verdi

Londra 18 (A.A.) — (Reuter):
Avam Kamarasında muhafazakâr me-
bus Cary, muharebe esnasında Fin-
lândiyanın tecavüze kurban giden
ikinci memleket olduğunu kaydede-
rek Türkiyenin tamamlığı tehdit edi-
lir veya Türkiyenin komşu bir memle-
ketin imdadına koşması lüzumlu olur-
sa Türkiyeye derhal askeri yardımda
bulunulması için Fransa ile İngiltere
arasında makul bir plân mevcut olup
olmadığını sormuştur.

Hariciye müsteşarı Butler, ceva-
ben demiştir ki:

«Büyük Britanya ve Fransa Türkiye
ile imzaladıkları karşılıklı yardım
muahedelerinin birinci maddesi muc-
bince şuna mecbur bulunuyorlar ki,
eğer Türkiye bir Avrupa devleti tara-
fından harbe sevk edilirse ve binaen-
aleyh bu devlet tarafından Türkiyeye
bir tecavüz vukubulursa, Türkiyeye
ellerinden gelen bütün yardım ve
müzaheretini yapacaklardır. Bu mü-
zaheretin şekli üç hükûmet arasında
istişare mevzuu olmaktadır.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Almanya Romanyada yeni bir siyasi ve ekonomik tazyikte mi bulunacak?

Yeni Alman teklifleri ne olursa olsun
Romanya bunları metanetle karşılayacak

Bükreş 18 (A.A.) — Doktor Clodi-
us'un bugün Bükreşe muvasalatı salâ-
hiyettar ekonomik mahfillerde yeni bir
siyasi ve ekonomik taarruz şeklinde te-
lâkki edilmektedir. Geçen kanunuev-
velde Almanya - Romanya protokolu
imza edildiği zaman doktor Clodius
Romanyanın, Almanya ile imzaladığı
mukaveleleri sadıkane tatbik ettiği tak-
dirde Almanya ve Rusyadan korkacak
hiç bir şeyi kalmıyacağını Romanya
hükûmet adamlarına temin etmişti.
Bu yeni teminata bağlı yeni Alman
teklifleri ne olursa olsun Romanyalı-
lar o teklifleri metanetle beklemekte-
dirler.

Salâhiyettar mahfillerde hatırlatıl-
dığına göre Romanya dış ticaret na-
zırı serbes dövizle tediye olunan mem-
leketlere petrol ihracatını teşvik edici
tedbirler almak niyetinde olduğunu
beyan etmiştir.

Filhakika Romanyanın pamuk ithal
ettiği Mısra petrol ihracatı teksif edi-

leceği gibi Yunanistan, Filistin, Suri-
ye, İngiltere, İtalya ve Fransaya da
yapılmakta olan ihracat çoğaltılacak-
tır. Son zamanlarda deniz yolu ile ya-
pılan Romanya ihracatının en büyük
kısmı İtalya ve İngiltereye müteveccih-
tir. 15 temmuz tarihine kadar Fransa-
ya 200 bin ton petrol gidecektir. Eko-
nomik mahfiller Almanların mark fi-
atı için yeni bir zam elde edeceklerini
tahmin etmekte, fakat dış ticareti hak-
kında neşredilen son emirnameler mu-
cibi birçok ecnebi kambiolarına mü-
him nakdî primler kabul edileceği ci-
hetle bu vaziyette yalnız Almanların
müstefid olmayacağını kaydetmekte-
dirler.

Ekonomik mahfiller İtalyanların da
aynı imtiyazdan müstefid olacağını ve
bugün cereyan etmekte bulunan mü-
zakerelerin hitamından sonra İtalya-
ya ihraç olan petrol kontenjanının art-
tırılacağını tahmin etmektedirler.

[Muhtaç çocuklar menfaatine Taksim ka-
zinusunda balo, bir kahvehanede tavla mü-
sabakası tertip edildi.] - Gazetelerden -

— Dans bilmez, kazino bilmez, kahve bilmez, zar bilmez...
— Vah vah, hayırsız adamın biri desene!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Muhasamat duracak mı?

Berlin ve Roma radyolarının iki haberi

Londra 19 — Alman radyosu bu sabah muhasamatın tatili ihtimalinden bahsetmektedir. Roma radyosu ise muhasamatın tatili sulh demek olmadığını, harp dursa bile hali lazım gelen birçok meseleler bulunduğunu söylemektedir.

Mussolini Romaya döndü

Romada sulh ümidleri az

Roma 19 — B. Mussolini, B. Hitlerle görüşükten sonra dün gece saat 23,45 de Romaya aydet etmiştir. Brenner mülakatı hakkında gazeteler pek az haber veriyorlar. Romada sulh ümidleri azdır.

B. Hitlerin sulh şartları

Paris 19 — B. Mussolininin bugün B. Wellesle görüşeceği haber veriliyor. Bu esnada Almanyanın sulh şartlarını bildirecektir. Bu şartlar şunlardır: İngiliz deniz hâkimiyetine nihayet verilmesi, Cebelütank ve Süveyşin serbestisi, Alman müstemlekelerinin iadesi, İtalyanın müstemleke emellerinin tatmini, orta ve şarki Avrupada vaziyetin değişmemesi, Bohemya ve Polonyaya muhtariyet verilmesi.

B. Gafenconun beyanati

“Romanya, tabii servetlerinin başka devletlerin harp maksadlarına hizmet etmesini istemiyor,,

Bükreş 19 — Hariciye Nazırı Gafenco, âyan meclisinde kralın açılış nutkuna verilecek cevabın müzakeresi esnasında bir nutuk irad ederek demiştir ki:

“Romanyanın tabii servetlerinin başka devletlerin harp maksadlarına hizmet etmesini arzu etmiyoruz. Bütün emelimiz bitarafılığı ve tam istiklâlimizi muhafazadır. Hiç kimse sulhpervverliğimizden, iyi niyetimizden ve bize aid olan müdafaaz azmimizden şüphe etmemelidir. İtalyadan eski dostluk eserini gördüğümüzden dolayı çok memnunuz.

Muhtelif ekalliyetler mümessillerinin son beyanati bunların hüsnüniyetlerini ve memlekete bağlılıklarını göstermiştir. Ekalliyetler ne kadar hakşinaslık gösterirlerse isteklerini o kadar iyi karşılayacağız. Bu müşkül zamanlarda Rumenler arasında tam bir tesanüd olması büyük bir kuvvettir.”

Alman - Rumen müzakeresi

Bükreş 19 — Alman delegesi Clodius dün öğleden sonra tayyare ile Berlin'den gelmiştir. Yanında mütehassıslar vardır.

Belgrad 19 — Alman - Yugoslav ticaret müzakeresi bitti. Yugoslavya Almanya'ya 1 milyon kilo tütün verecektir.

Bulgaristanın siyaseti

Komşularının içinde bulundukları güçlükten istifade teminine kalkışmayacak

Sofya 19 — Bulgar Başvekili Filov dün mecliste haricî politika hakkında beyanatta bulunarak demiştir ki:

“İtalya ve Türkiye ile münasebetlerimiz iyidir. Yugoslavya ile iyileşmiştir. Yunanistanla münasebatımızın ıslahına çalışılacaktır. Bulgaristan bitaraf kalmak arzusundadır. Komşularının içinde bulundukları güçlükten istifade ile menafi teminine çalışmayacaktır.

Amerika totaliter devletlerin sulh taarruzuna âlet olmayacak

Hariciye Nazırı bu husustaki endişeleri teskin etti

Vaşington 19 — Brenner mülakatı Amerikada, B. Wellesin totaliter devletlerin sulh taarruzuna âlet olacağını endişesini uyandırmıştır. Hariciye Nazırı bu endişeleri izale etmek için Wellesin seyahatinin sulh işle alakadar olduğunu, sadece vaziyeti yerinde görmekten ve malumat toplamaktan ibaret bulunduğunu söylemiştir.

Roma 19 — B. Welles dün akşama kadar Papa ile mülakatı hakkında Vaşingtona göndereceği raporu hazırlamakla meşgul olmuştur. Akşam Roma valisi tarafından şerefine ziyafet verilmiş, yemekten sonra operadaki temsilde bulunmuştur.

Finlândiyada 30 bin harp malûlü

Stokholm 19 — Eski Fin başvekili Kajander Stokholma gelmiştir. Kajander Finlândiyada 30 binden fazla harp malûlü bulunduğunu söylemiştir. Eski Başvekil bunlara yardım işle meşgul olacaktır.

Ahnan haberlere göre Hangoe şehri ile istihkâmlarının anahtarları cuma günü Sovyet Rusya'ya teslim edilecektir.

Fransa Şimalî Afrikadaki ordusunu takviye ediyor

Paris 19 — 940 sınıfı 15 nisan'da silâh altına çağırılmıştır. Bunların çoğu şimalî Afrika ordusuna gönderilecektir.

Meclis dün içtimalarına başladı

Reisicumhur dün mecliste meşgul oldu

Ankara 18 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün içtimalarına başlamış ve ilk celsesini Şemsettin Günaltayın riya-setinde akdetmiştir.

Celsenin açılmasını müteakip, millî koruma kanununun tatbikine başlanmış bulunduğunu bildiren Başvekil tezkere ile Aydın mebusu Mümtaz Kaynak ve Zonguldak mebusu Hüsamettin Okanın vefat ettiklerini bildiren tezkere okunmuş ve hatıralarını tazilen iki dakika ayakta sükût edilmiştir.

Erzincan ve havalisindeki zelzele mü-nasebetle Fransa âyan meclisinde cereyan eden müzakereye ait zabtın gönderildiği dair Hariciye Vekâleti tezkere ile mezkûr zabıt sürekli alkışlar arasında okunduktan sonra ruznamedeki diğer maddelere geçilmiştir.

B. M. Meclisi Riyaseticumhur ve divanı muhasebat 938 mali yılı kati hesap cedvellerine ait Meclis hesapları tetkik encümeni mazbatasına itilâ peyda etmiş, çay kanun lâyihasının müzakeresini çarşamba günkü toplantıya talik ederek içtimasına nihayet vermiştir.

Ankara 18 (A.A.) — B. M. Meclisinin bugünkü toplantısında Muğla mebusluğuna intihap edilen emekli general İzzettin Çalışlar and içmiş ve alkışlarla karşılanmıştır.

Reisicumhur mecliste

Ankara 18 (Telefonla) — Reisicumhur İsmet İnönü bugün 17,45 de Büyük Millet Meclisini şerefendirmişler ve 18,10 a kadar Mecliste meşgul olmuşlardır.

Nafia Vekili Ankara'ya döndü

Ankara 18 (Telefonla) — Nafia Vekili B. Ali Fuad Cebesoy Adana ve Konya havalisindeki tetkiklerini bitirerek bugün şehrimize dönmüştür.

Bükreş elçimiz bu akşam Ankara'dan hareket ediyor

Ankara 18 (Telefonla) — Birkaç gündüdenberi şehrimizde bulunan Bükreş büyükelçimiz B. Hamdullah Suphi Tanrıöver, Bükreşe gitmek üzere yarın akşamki ekspresle buradan İstanbul'a hareket edecektir.

P. T. T. bütçesi 14 milyon 945 bin küsur lira

Ankara 18 (Telefonla) — Posta telgraf ve telefon umum müdürlüğü yeni yıl bütçesi 14 milyon 945 bin küsur lira olarak bağlanmıştır. Bu yekûn idarenin bu seneki bütçesinden 2 milyon 623 bin, geçen seneki bütçesinden de 5 milyon 35 bin küsur lira fazladır. Fazlalığın bir kısmı adli tebligat işlerinin bu idareye bağlanmasından, bir kısmı da posta telgraf ve telefon muamelelerinde görülen inkisafıla mütenasip olarak veridatın artmış olmasından ileri gelmektedir.

Sihhat ve içtimai muavenet müdürleri arasında tayinler

Ankara 18 (Telefonla) — Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti mensupları arasında yeni terfi ve tayinler yapılmıştır. Birinci sınıf müfettişlerden Dr. Said Akkırman baş müfettişliğe, ikinci sınıf müfettişlerden Faik Yargıç birinci, üçüncü sınıf müfettişlerden Hikmet Fırat ikinci sınıf müfettişliğe terfi ettirilmiştir.

Diyanet İşleri Sihhat ve İçtimai Muavenet müdürü B. Fazıl Kayseri, Erzincan müdürü Celâl Kütahya, Kütahya müdürü Reşid Erzincan, Edirne müdürü Osman Çorum, Edirne müdürü Hilmi Maraş, Maraş müdürü Ragıp Edirne, Zonguldak müdürü Abdülhak Afyon, Kayseri müdürü Zühdi Diyarbakır, Adana Belediye baş kâtibi Dr. Halim de Zonguldak Sihhat ve İçtimai Muavenet müdürlüklerine tayin edilmiştir.

Japonya, Alman postalarının müsaderesinde İngiltereyi haklı buluyor

Tokio 18 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor: Singapur'daki İngiliz makamlarının Almanya'ya giden postayı müsadere etmeleri meselesi hakkında beyanatta bulunan hariciyenin selâhiyyetkar mümessili, Japonyanın muharip bir hükûmetin askerî postayı müsadere hakkını tanımakta olduğunu bildirmiştir.

Ankara Tıp fakültesi doğum kliniği münakasaya çıkarıldı

Ankara 18 (Telefonla) — Ankarada yapılacak tıp fakültesinin müstemlâtanından olan doğum ve nısaye kliniği münakasaya çıkarılmıştır. Kesif bedeli 380 bin küsur liradır.

Macar Başvekili Romaya gidiyor

Budapeşte 18 (A.A.) — Başvekil Kont Paul Teleki yarın İtalyaya giderek 10 gün kadar kalacaktır. Bu seyahat hususî mahiyette olmakla beraber, Kont Telekinin yanında refikası ve kızı olduğu halde paskalya şenlikleri esnasında Duçe ile Ciano tarafından kabul edilmesi muhtemel bulunmaktadır.

Romanyada dahilî birlik

Bu sayede hariçten gelecek her türlü tehlikelere karşı durulabilecek

Romanya Başvekilinin mühim beyanati

Bükreş 18 (Hususi muhabirimizden) — Romanya Başvekili B. Tataresko bugün ecnebi gazete muhabirlerini kabul ederek kendilerine mühim beyanatta bulunmuştur. Başvekil hükûmetin haricî siyasetinin sulh ve bitarafılığa dayandığını, dahilî siyasette hayırh, mühim değişiklikler vukua geldiğini ve daha da geleceğini söyledikten sonra demiştir ki:

«Yakın bir mazide sulhperver, iyi, müsamahakâr Rumen milletini kederlendiren vakalar oldu. Kin ve şiddet prensipleri gençliğimizi sarmış, onları affedilmez hatalara sevkedecek surette akıllarını bulandırmıştı. Hükûmet daha bidayette kinlerin bertaraf edilerek bir kardeş birliği tesisini tavsiye etmiştir. Rumenler buna teb'an millî birliğe tevessül ettiler. Şimdi gözleri açıldı, vaziyeti açık görüyorlar.

Hükûmet de birçok istisnai tedbirleri kaldırdı. Yüzlerce genci menfalarından, hapisanelerden ailelerine, memlekete, tarla ve fabrikalarına iade etti. Yakında kati bir sulhün bütün yüklerle hâkim olacağını umarım. İşte bu kardeşlik sâi ve intizam havası içinde hükûmet vatan tamamiyetini müdafaadan ibaret olan büyük vazifesini daha kolaylıkla ifa edecektir.»

Demir muhafızlardan 295 kişi neda met ettiklerini bildirerek hazırladıkları istidaları krala takdim ve af taleb etti. Yanıldıklarını, kral ile hükûmetin etrafında mevki almak istediklerini bildirdiler. Romanyada çok güzel bir hava esiyor. Dahilî ittifak sayesinde hariçten gelecek her türlü tehlikelere harşı durulabilecektir.

Demir muhafızlar kabineye alınmayacak

Bükreş 18 (A.A.) — Demir muhafızların millî rönansans cephesine ithali devlet otoritesi prensibinin bir zaferi

Tuna nehri çok yükseldi

Macar ovasını su bastı, 3000 liman su altındadır

Budapeşte 19 — Tuna nehri 60 senedenberi görülmemiş derecede yükselmiştir. Suların irtifai 7 metre 21 santimetreyi bulmuştur. Nehir sahilindeki 3000 liman sular altındadır. Büyük buz kütleleri suların akmasına mani olduğundan Tuna ovaya yayılmaktadır. Tunanın birçok ayakları da kabarmıştır. Birçok ölü vardır.

Budapeştede bazı sokakları su basmıştır. Birçok demiryollarında münakalat durmuştur.

Voroşilof hattı

Sovyetler bütûn Fin hududunu tahkim etmeğe karar vermişler

Helsinki 18 (A.A.) — Ulusi Suomi gazetesi Sovyet Rusya'nın, yeni Finlândiya hududu boyunca Voroşilof hattı ismi verilecek muazzam bir müdafaahattı inşası niyetinde bulunduğuna dair Moskovadan aldığı bir haberi neşretmektedir. Bu yeni hat, Kareli berzahında ve Ladoga gölü muntakasında uzanacaktır. İnşaata yakında başlanacaktır.

Finlândiya tarafından terkedilen erazi, sivillerin giremeyeceği bir askerî muntaka haline getirilecektir. Gazete, Sovyetlerin yakında Viipuriyi imara başlayacaklarını ilâve ediyor.

Fin muhacirlerinden bir kısmı Avustralyada yerleştirilecek

Melbourne 18 (A.A.) — Sidney radyosu bildiriyor: Avustralya Başvekili Meuzies, hükûmetin Fin muhacirlerinin büyük bir kısmını Avustralyada yerleştirmek için tedbirler almak niyetinde olduğunu söylemiştir.

Hangoe üssünün vaziyeti

Helsinki 18 (A.A.) — Müşahidlerin söylediklerine göre Hangoe'nin Ruslara kiralınması büyük müşkülâtı mu-cib olacaktır. Çünkü kara yolu ile Transit hakkını istememiş olan Rus-

gibi görünmektedir. Siyasî mahfillerde millî rönansans cephesine kabul edilen demir muhafızların ecnebi nüfuzundan uzak bulundurulması için hükûmetçe nezaret altında tutulacağı ve demir muhafızlar partisine mensup bir veya bir çok azaların hükûmet içinde yakında yer almalarının şimdilik mevzu bahis olmayacağı beyan edilmektedir.

B. Tatareskonun radyoda nutku

Bükreş 18 — Romanya Başvekili B. Tataresko, dün radyoda irad ettiği bir nutkunda ezcümle demiştir ki:

«Zannederim ki, artık kendimizi daha az endişede hissedebiliriz. Önümüzde dikilmiş olan müşküllerin mühim bir kısmı, bertaraf edilmiştir. Bu vaziyet, hükûmet tarafından Romanyanın beynelmîlî plânda ve mevkiini sağlamlaştırmak için sarfedilmiş olan gayretlerin semeresidir.»

Müteakiben B. Tataresko ordunun teçizatını tekemmül ettirmek ve arttırmak lüzumunda ısrar etmiş ve parlamento tarafından ordu için kabul edilmiş olan 30 küsur milyar ley tahsisatı zikrederek demiştir ki:

«Sulhü, haklarımızı riayet etmek şartile arzu ediyoruz. Esaret zincirlerini kırarak millî vahdetimizi kurduk. Rumen vatanimize sahip bulunuyoruz. Bunu müdafa etmek için son vazifemizi her an ifaya hazır bulunuyoruz.»

Bundan sonra B. Tataresko, yerlerinde kalmış olan bütün çifçilere ve millî ekonominin diğer şubelerinde çalışan işçilere ordunun, nakil vasıtalarının ve sanayinin ihtiyaçları için stoklar vücutte getirmek üzere istih-salâtı arttırmaları için hitapta bulunmuştur.

Tuna nehri çok yükseldi

Macar ovasını su bastı, 3000 liman su altındadır

Budapeşte 19 — Tuna nehri 60 senedenberi görülmemiş derecede yükselmiştir. Suların irtifai 7 metre 21 santimetreyi bulmuştur. Nehir sahilindeki 3000 liman sular altındadır. Büyük buz kütleleri suların akmasına mani olduğundan Tuna ovaya yayılmaktadır. Tunanın birçok ayakları da kabarmıştır. Birçok ölü vardır.

Budapeştede bazı sokakları su basmıştır. Birçok demiryollarında münakalat durmuştur.

Voroşilof hattı

Sovyetler bütûn Fin hududunu tahkim etmeğe karar vermişler

lar deniz üslerle irtibatı temin için yalnız deniz yolundan istifade edebileceklerdir. Bu hal bilhassa şiddetli kışlarda Finlândiya gölü tamamen donduğu zaman münakalatı imkânsız bir hale getirecektir.

Esasen Hangoe rejimi tamamen tesbit edilmemiştir. Yalnız bu üssün 30 se ne müddetle kiralandığı ve bu mesele- nin 19 martta Moskovada Sovyet hükûmeti ile Paasikivi arasında görüşüleceği tesbit edilmiştir.

Fin kabinesinde yapılacak değişiklik

Helsinki 18 (A.A.) — Erazinin tahliyesine her iki tarafca nihayet verildikten sonra kabinede değişiklik yapılacaktır.

Stokholm 18 (A.A.) — Sovyetler tarafından işgal edilen Fin topraklarında örfî idare ilân edilmiştir.

Fransız kabinesinde tadilat şayiası

Paris 18 — Başvekil Daladier bu sabah Reisicumhurla bir saatten fazla görüşmüştür. Bu mülakatın kabinede tadilat yapılmasıyla alakadar olduğu söyleniyor.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Selâmlaşmasını hâlâ öğrenemedik

Tanımış Devlet adamlarının, hattâ Kralların elini sıkan İngiliz vatandaşlarını sinemada gördüm. Kafalarını ve gövdelerini dik tutuyorlar. Kullarını ufki bir hilâl halinde büküp avuçlarıyla muhterem muhataplarının elini kavrarken samimi bir ifadeyle Hükmüdarın yüzüne bakıyorlar.

El sıkılamak bu demektir. Zaten Fransız romanlarında da, «İngilizvari selâmlaşmak» diye, bu tarzın methedildiğine arasıra raslıyorum.

Biz ise, el selâmını beceremiyoruz. Bunda da belki mazuruz. Çünkü ancak Tanzimattan sonra bir zümre arasında başlayan bu garpli âşinalığı, geniş halk tabakalarımıza yeni yeni şu son asırda sirayet etti.

Evvelden derece derece saçak öpmek, ayak öpmek, el etek öpmek vardı; sedeye kapanıp yedi kere yeri öpme, kandilli temenna, kısa temenna, arapvari iki elle musafaha, dervişvari pençesini göğüse bastırma vardı. (Galiba bütün dünyadaki selâmların en lâtifi de bu sonuncusudur ve sanırım Türk menşelidir.)

El sıkıma, ancak bizim yaşadığımız şu son senelerde milli âdetlerimiz arasında girdi. Fakat iyi şekilde girmiş değildir.

Arkadaşımız Şevket Rado, bu selâmın aslını anlatıyordu:

Çok iptidai devirlerden kalma imiş. İki vahşi karşı karşıya gelince, fenalık yapmayacaklarına muhataplarını emin etmek için karşılıklı boş ellerini uzatırlarmış; konuştukları zaman zarfında da ihtiyaten bu «taarruz uzunluğu» karşı tarafta emanet(!) bırakırlarmış.

(Arapların musafaha ederek daha tedbirli oldukları da meydana çıkıyor!)

Fakat Türk buna lüzum görmemiş. Yahut yaşadığımız medeniyet asırları zarfında vahşet selâmını milletçe terketmiş. Hoş, garplılar arasında da el sıkımayarak cereyanı var ya: Parmaklarını havadan «hello!» diye sallamak münferid şekilde görüldüğü gibi, Faşistvari selâm da beşeriyet milyonlarını hemen yarısını rismeten istilâ etti. Kezâ, şapkayı çıkarmak kalabalık şehirlerde hemen kalmadı. Kısa bir askerî selâm, başta fôtr varken bile caiz.

İşte, biz böyle bir devirde, garbın el sıkmasıyla şapka çıkarmasını aldık. Hem de ne alış! Yusuf Ziya Ortac'ın mütemadiyen takıldığı gibi, kandilli selâm tertibi «Allaah ömürler versin» ler; «semi Allahü» detirtecek şekilde rûkûa varış el sıkımları...

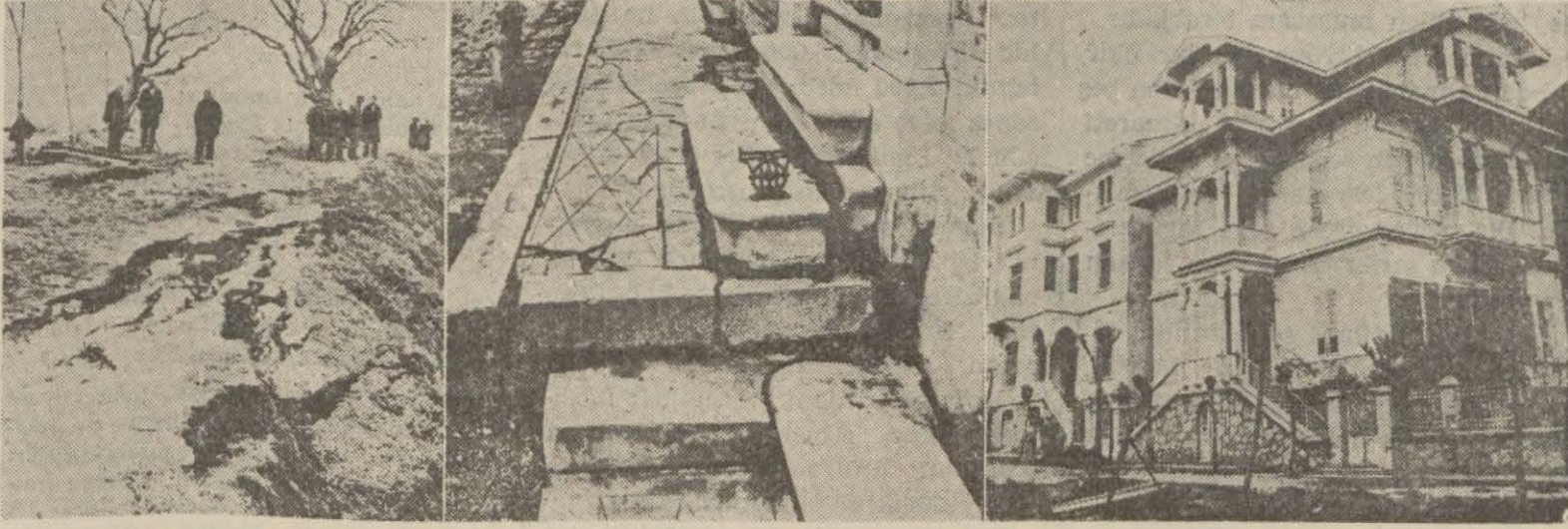
Hele resimleri gazetelerde kıymıyor mu, doğrusu, bir garplının gözüne bu manzara pek garip gelecek diye âdetâ üzerine ter basıyor. Çift katlı yakalığın üzerine boyunbağını dıstan bağlamak neyse; bir zenci hükümdarın kavas üniformasını giymesi ve ilk defa çatal kullanan adamın acemilikleri neyse, bizim de kandilli, rûkûlu bonjurlarımız odur.

Türk milleti, bir çok inceliklere dikkat ediyor. Meselâ, bizden evvel garplılaşma cereyanını kabul eden milletlerden daha sık giyiniyor. Kadınlarımızın pek çoğu Parisli zerafetinde. Erkeklerimizden evvelâ şapka seçemeyeceklerini sanmıştık. Halbuki, lüzumsuz mölön bolluğunun önüne kısa zamanda geçildi; icab eden kafalar fôtr, icab edenler kasket giydi. Amma, şu elle ve şapkayla selâm veriş ince-

ŞEHİR HABERLERİ

Moda burnundaki heyelân

2 binayı, içinde oturanlar boşalttılar

Moda burnunda kaymakta olan erazi ve evlerin önündeki kaldırımda çatlaklar, sağda içindekilerin boşalttıkları iki bina

Kadıköyünde Moda burnunda bir müddet evvel bir heyelân olmuştu. O zaman bir taraftan belediye fen heyeti mahallinde tetkikler yapmış, diğer taraftan hâdisenin jeolojik bakımından tetkikine lüzum görülerek keyfiyet üniversite jeoloji enstitüsüne bildirilmişti. Heyelân evvelki gün tekrâr ettiği için Kadıköy belediye sermühendisleri mahallinde yeniden tetkikler yapmışlardır. Bu tetkiklere göre pazar günü

hâdisiye, bundan evvelki hâdisenin mütemmim bir şeklidir. Hâdisiye, eski çatlakların arasına yağmur girmesinden dolayı toprak tabakalarının inbisat etmesinden ileri gelmiş, bunun tesirile 25 metrelik bir sahada kayıntı olmuştur.

Kadıköy belediye mühendislerinin yaptığı bu tetkikler kâfi görülmediğinden bugün de bir heyet, bir daha tetkikat yapılacaktır. Mezkûr saha dik olduğundan heyelâna çok müsaittir. Burada

kil tabakası mevcuttur. Yağan yağmurlardan bu kil tabakası işba haline gelmiş ve diğer taraftan denizin ve lodusun tesirile de sahil mütemadiyen yalandığından cöküntü olmuştur. Esasen belediyenin buradaki yola diktiği bir ağaç da tutmamıştır. Bu da arazinin çürük olduğunu göstermiştir. Belediye şimdilik evlerin boşaltılmasına lüzum görmemiştir. Fakat iki binayı içinde oturanlar tahliye etmişlerdir.

Şeker stokunu bildirmeyenler

Seferoğlu hakkında takibata başlandı

Şeker fiyatlarına kiloda on kuruş zamm edilmesi üzerine hükümetin emri hilâfına olarak depolarında mevcut şeker miktarını beyanname ile bildirmeyen Lion - Melba şekerleme şirketine Hasır iskelesinde tacir Seferoğlu Nikolaki haklarında kanuni takibata girişilmişti. Bunlardan Seferoğlu Nikolaki hakkındaki evrak üzere müddeiumumilik tahkikatını bitirmiş ve milli iktisadi koruma kanununa muhalif hareket etmek suçundan dolayı maznunun muhakemesi yapılmak üzere evrakı asliye sekinizince ceza mahkemesine vermiştir.

Martin 25 inci pazartesi günü asliye sekinizince ceza mahkemesinde İstanbulda yeni kanunun tatbikatından olan ilk şeker davasına başlanacaktır.

Lion - Melba şirketine gelince; müddeiumumilik bu şirketin alâkadarları hakkındaki evrakı Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesine vermiştir.

Sulh ceza hâkimli B. Münip evrakı tedkik etmiş Lion - Melba şirketinin depolarında bulunan şekerleri milli iktisadi koruma kanununun meriyete girmesinden evvel mi, sonra mı satın aldığı ve depolarındaki bu şekerin her zamanki mutad stokları miktarından fazla olup olmadığının tesbiti için keyfiyetin bir ehli hibre marifetle tedkik ve tesbit edilmesine lüzum görmüştür.

Mahkemenin talebi üzerine, bu hususta tedkikat yapmak üzere maliyeden mütehasas olarak ismi bildirilen B. Ferid ehli hibre olarak seçilmiştir. Keyfiyet dün B. Feride de mahkeme tarafından bildirilmiştir.

B. Ferid, Lion - Melba şirketinin defter, fatura ve diğer muamele evrakı üzerinde tedkikler yapacak ve vereceği rapora göre yapılması lazım gelen kanuni muamele hâkim tarafından tayin olunacaktır.

İkilerine bir türlü dikkat emiş değiliz. Eğilmeden, gülmüş kavisler çizmeden, kibar, samimi, demokrat selâm!...

Hattâ ahbaplar arasında bizim şu eski kusa temenna, pek dostlar arasında, dervişvari, elini kalbe bastırış... Bunlar da kaybedilmemesi icab eden milli selâmlarımızdır.

(Vâ - Nû)

Karilerimizin mektupları

Mete caddesi halkının validen bir ricası

Taksim meydanı büyük bir faaliyetle yapılıyor. Hattâ havaların fena gitmesine rağmen orta kısımlar betonlanıyor yollarla teçhiz ediliyor.

Fakat unutmamalı ki, meydan bittinceye kadar buradan geçecek kimse yoktur. Halbuki, meydanın deniz tarafındaki müntehasında sıra ile modern apartmanlar vardır. Mete caddesi denen bu büyük ve işlek yol üzerinde gece gündüz çamurlara batıp helâk oluyorlar.

Madem inşaa faaliyeti var, madem Mete caddesi de nasıl olsa yapılacak, meydanın kimseye şimdilik lüzum olmayan kısımlarına tercihen burasının evvelâ süratle ve kısa bir zamanda yapılmasını rica ederiz. Bu ricamızı muhterem doktor Lütfi Kırdar herhalde reddetmeyecektir.

Mete caddesi sakinleri (21 imza)

Ticaret müdürlükleri teşkilâtı tevsi edilecek

Ticaret Vekâleti teşkilâtında bazı tadilat yapılacağı anlaşılmaktadır. Bu arada, şimdiki kadar doğrudan doğruya Vekâlete bağlı bulunan mntaka ticaret müdürlüklerinin de dış ticaret umum müdürlüğüne bağlanması ve ticaret müdürlükleri teşkilâtının tevsi kararlaştırılmıştır. Görülen lüzum üzerine İstanbul mntaka ticaret müdürlüğünde iki muavinlik ihdas edilmiştir. Muavinliklerden birine B. Necmeddin Meto, diğerine de Hakkı Nezihi Erksan'un tayinleri mukarrerdir Maamafih, hâlen Ticaret Vekâleti ihracat kontrol dairesi baş kontrolörü ve teşkilâtlandırma müdür vekili olan B. Hakkı Nezihinin bu vazifelerine de devamı kararlaştırılmıştır.

Hollanda ve Belçika ile ticaret ve kliring anlaşması

Hollanda ve Belçika ile yeniden yapılacak ticaret ve kliring anlaşmaları müzakerelerine iştirakleri Heyeti Vekilece karar verilen Ticaret Vekâleti deyin dairesi reis muavini B. Ahmed Cemil Conk ile Merkez bankası müdürlerinden B. İsmet Akkoyunlu mezkûr mahallere gitmek üzere Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

İstanbulda imar faaliyeti

Belgradda çıkan bir gazetenin makalesi

Belgradda çıkan Balkan Herald gazetesinde «İstanbul, Avrupa'nın en güzel bir şehri olacaktır» başlığı altında şu yazı neşredilmiştir:

«İstanbul şehrinin ıslahının başlıca âmili olan B. Dr. Lütfi Kırdar ve tanınmış şehir mütehasası B. Prost şehrin çehresini değiştirecek değişiklikler meydana getirmektedirler.

Yıkık binalar ve göze batan fena manzaralar kısa zamanda ortadan kalkmakta, icab eden yerlerde sokaklar genişletilmekte ve meydanlar açılmaktadır. Bütün bu ıslahatta gözetilen gaye İstanbulu yalnız Balkanların değil, dünyanın en güzel şehirlerinden biri haline ifrağ etmektir. Filhakika şehrin müstesna vaziyeti ve beynelmil şöhreti nazarı itibara alındığı takdirde bu gayenin mümkün olabileceği aşîkârdır. Yakında, tadil edilen sokak ve meydanların yerine yeni geniş bulvarlar, parklar, meydanlar, hastaneler ve eğlence mahalleri meydana gelecek ve şehrin sakinleriyle turistlerin hayranlığını mucip olacaktır.

Tarihin bu ehemmiyetli anında, bu büyük şehrin, başında B. Lütfi Kırdar gibi tükenmez enerji ve teşebbüs sahibi olan bir valie sahip olması büyük bir nimettir.

Lise ve ortamektepleri teftiş

Şehrimizdeki Maarif Vekâleti müfettişleri, lise ve orta mektepleri teftiş etmişlerdir. Bu tetkiklere göre bazı mektep müdürlerinin taltifi, bazıların da cezalandırılması kararlaştırılmıştır. Bu cümleden olarak Galatasaray lisesi müdürü B. Behçet, Kadıköy üçüncü orta mektep müdürü B. Rıdvân, Beşiktaş ikinci kız orta mektep müdürü B. Bahir takdirdine ile taltif edilmişlerdir. İstanbul erkek lisesi müdürü B. Celâl Ferdi, Fatih kız orta mektep müdürü B. Abdurrahman Şefiğe de resmen teşekkür edilmiştir. Bu zevatın gerek kendilerinin mektep idaresinde, gerek talebenin devamı hususundaki dikkat ve intizam gösterdikleri görülmüştür. Bundan başka ihmalî görülen iki müdüre ihtar verilmiş, iki müdürün de uhdelerindeki müdürlük vazifelerinin alınması kararlaştırılmıştır. Bu husustaki rapor Maarif Vekâletine gönderilmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Harp ve sulh

Arap saçına dönen dünya siyasetinden bahsederken dostumun ortanca oğlu odaya girdi:

— Baba, gazetelerde, kitaplarda bazan, «harp» bazan da, «muharebe» deniliyor. Harp ne demek, muharebe ne demek? Bir de, «anlaşma» ve «sulh» kelimeleri birbirine karışıyor. Meselâ, gazetelerde; «Ruslarla Finler arasında sulh yapıldı» deniliyor; sonra da, «Ruslarla Finler arasında anlaşma yapılıyor.» diye yazılıyor. Şunları bana izah eder misiniz?..

Delikanlının sualleri hakikaten pek çapraşık şeylerdi. Dostum bir müddet dalgın dalgın benim yüzüme baktıktan sonra acı bir tebessümle oğluna döndü:

— Bugünkü dünya vaziyetine göre harp şudur: Birbirine düşman büyük kuvvetler silâhlarına sarılıp karşı karşıya dikilirler. Günlerece, haftalarca, aylarca, belki de senelerce kaşlarını çatıp homurdanırlar, arasıra tüfeklerini kaldırıp, «bak, benim ne cici şeylerim var» der gibi birbirlerine gösterirler. Ve lâkin hiç biri parmağını tetiğe dokundurup da bir tek kurşun atmaz. Pek fazla sinirlendikleri zaman birbirlerine arkalarını çevirirler ve; «düşmanı tepeleyinceye kadar harbe devam edeceğiz. Son neferimiz kalıncaya kadar harpten vazgeçmiyeceğiz.» diye avaz avaz haykırp ortalığı velveleye verirler...

Sigarasını üstüste çekerek devam etti:

— Bu gürültüler arasında, öte tarafta kavinin biri, kendinden zayıf bulduğu bir komşusunun üzerine birdenbire çullanır. Birbirlerine girerler, kan gövdeyi götürür, şehirler harap olur, yüz binlerce insan ölür. O sırada beriki harp gürültü-cüleri, kâh kaviye; «vur!» kâh zayıfa, «dur, yardıma geliyorum!» diye haykırırlar. İşte, «muharebe» de buna derler. Anlaşma ile sulha gelince...

Bir sigara daha yaktı:

— Büyük bir devlet, küçük bir devlete karşı dostluk gösterir; «aramızda bir anlaşma yapalım. Korktuğun bütün tehlikelere karşı sana teminat veriyorum. Hiç kimseden korkma, benden başkasına güler yüz gösterme. Sana yan bakacak gözleri patlatırım.» diye sözler verir, karşılıklı kâğıdılar imzalarlar. Gelgelelim, zavalı zayıf devlet rahat bir nefes alacağı sırada, biraz evvelki dostu, daha imzasının mürekkebi kurumadan toparlar, tüfeklerle biçarenin üzerine çullanırlar... Anlaşma budur.

Gözlerini kırparak pencereye döndü:

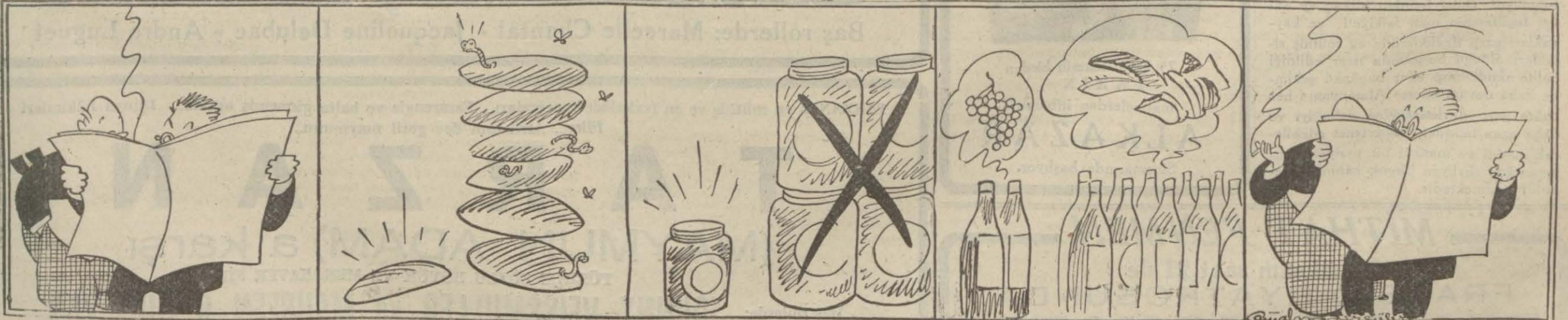
— Kavi ile zayıfın gırtlak gırtlığa boğuşmalarından sonra, pek tabii olarak hak, kuvvetin kucağına atılır. Zayıflar, kanlarıyla boyadıkları ana yurdlarını, kavilerin top tekerlekleri altına bırakıp gözlerinden son veda yaşlarını dökerek sendeliye sendeliye çekilirler. Şehir harabeleri, yangın dumanları arasından çıkan kucakları kundaklı, pejmürde kadın kafileleri, barınabilecek yeni bir saçak altı aramak üzere, birer sefalet kervanı halinde yollara dökülürler.

Derin derin içini çekerek yüksek sesle ilâve etti:

— İşte, oğlum; sulh da buna denir.

Cemal Refik

Bay Amcaya göre!..

— Gazetelerin hileli gıdalara ait ifşaatını ben faydasız buluyorum bay Amca...

... 7 çavdardan 6 sı...

... 5 reçelden 4 ü

... 12 sirkeden 10 u hileli imiş! Bunu bilmenin ne faydası var?...

B. A. — Çok!... Yüzde doksan hileli gıda ile beslenen bir nesilden meselâ, saf şiir istemeğe kimsenin hakkı olmaz!...

İngilterenin muazzam hazırlığı

Harp sanayii müthiş surette ilerledi. İngilterede her beş fabrikanın biri ordu için çalışmaktadır

İngiliz Levazım Nazırı M. Leslie Burgin, İngilterede silâhlanmanın ilerleyiş hakkında son günlerde gazetelerde etraflı malûmat vermiştir. Bu malûmat içinde dikkate şayan noktalar vardır.

İngiliz sanayii için, harp zamanı vaziyetine istihale işi kolay değildir. İngiliz sanayi sisteminin kuvveti ve adapte kabiliyeti bütün dünyaya malûmdur. Fakat bu sanayi kuvvetini harp için seferber etmek kolay bir mesele değildir.

Altı senedir Naziler fabrikalarını devamlı bir surette silâh fabrikalarına tahvil etmektedirler; bütün sanayi makinesi tedricen tahvil edilmiştir. Totaliter devletin bütün esası harp için hazırlanmaktadır ve aşgari iki senedenberi Alman ekonomik makinesi sanki bilfiil harp oluyormuş gibi çalışmıştır. Fakat Britanya bu ameliyeye daha geç başlamıştır. Harp başlamadan evvel birçok şeyler yapılmış ise de harp ekonomisine tahvil daha tamam olmamıştır.

İngiliz Levazım Nazırının verdiği rakamlar bu seferberlik işinin ne kadar süratle ilerlediğini göstermektedir. Britanya bu pasif harp aylarından pek fazla istifade etmektedir. Askerler ve tayyareciler yetiştirilmek-

tedir ve bu mühimdir. Fakat daha mühim olan şey levazım meselelerinin kaydedilen muazzam terakkidir.

Bunun büyüklüğüne dair bir fikir şundan alınabilir ki harbin ilk on beş haftasındanberi, Levazım Nezareti yalnız ordu için teçhizat ve malzeme olarak 234,000,000 sterlin sarfetmiştir. Bu meblâğ geçen sene İngilterenin orduya sarfettiği paranın hemen iki mislidir.

Bazı ferdi istihsal sahalarında terakki daha büyük olmuştur. Meselâ, bu sene top imalatı 1914 - 1918 harbinin en yüksek imalat rakamlarından daha yüksektir.

Harbin bîdayetindenberi mermi istihsalâtı iki misline çıkmıştır ve terakki süratle ilerlemektedir. Gene, harbin ilk senesinde, bütün geçen harp esnasında imal edilen ordu nakil vasıtalarından fazla nakli vasıtası imal edilecektir. İşte İngiltere sanayii bu süratle harp imalatına tahvil edilmektedir. Şimdiden imalat geçen harbin en yüksek imalat hadine yetişmiştir.

Yeni fabrikalar inşa edilmekle beraber eski fabrikalar da harp malzemesi imal için tadil edilmektedir. Harbin başlangıcındanberi Levazım Nezareti 45,000,000 sterlin sarfı ile yeni yeni mühimmat fabrikası kur-

muştur. 10,000,000 sterlin sarfı ile 300 hususi firmanın tesisi genişletilmiştir. Levazım Nezaretinin müteahhid listesinde 15,000 firma vardır ki bunun 2,190 adedi harp başladıktan sonra ilâve edilmiştir. Bundan anlaşılır ki İngilteredeki her beş fabrikanın biri ordu için çalışmaktadır.

Bugün istihsalâtın büyük olması- nı araştıran birkaç ay sonra yapılacak istihsalât ile mukayese kabul edemez. Britanyada her gün süratle artan istihsalâtın başka, Kanada ve Avustralya dahi mühimmat fabrikaları inşa etmektedir ve bunların istihsalâtı 1940 da İngiliz fabrikalarının imalatını tamamlayacaktır.

Ordunun teçhizi için sarfedilen bu gayrete ilâveten, İngiliz hava sanayii tayyare imalatını süratle tevsi etmektedir. Tabii burada hiç bir rakam verilemez, fakat harp evvelisi imalatını iki misline çıkarmak üzere plânlar yapılmıştır ve bu plânlar süratle ilerlemektedir.

Aynı zamanda gemi inşasında muazzam terakki kaydedilmiştir; her gemi bittikçe yeni bir tanesi kazağa konmakta ve bütün milletin gemi inşası kabiliyeti ve kudreti gerek harp gerek ticaret gemileri imalinde âzamî haddine kadar istimal edilmektedir.

Hepsi nazarı itibara alınırsa İngilterenin muhtelif nevi harp malzemesi imalatı müthiş bir yekûna baliğ olmaktadır. Harbin bîdayetinde İngiltere Almanya'ya nazaran biraz fena vaziyette idi. Çünkü Nazi ekonomisi tamamlanmış harp için hazırlanmıştı, halbuki İngiltere bu hususta geri idi. Fakat son dört ay zarfında İngiltere büyük terakkiler yapmıştır ve her geçen ay müttefiklerin kuvvetini mühim miktarda arttırmaktadır.

Hitler ve Mussolini dün Brennerde görüştüler

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

zulüm, tazyik, istilâya müstenit, insanlar arasında fark gözetilen bir sulhun devamı olamayacağını söylemişti. Binaenaleyh Amerika da teşebbüs bulunamaz. Papalık tarafından bir teşebbüs vukuu da beklenemez. Çünkü Papa Noel mesajında beyan ettiği veçhile adaletle müstenit bir sulh istiyor.

Şu halde bundan ömürlü azdır ve Almanyanın, sulhün sadraki harekâtı hakkında İtalyanın müzaheretini istemesi muhtemeldir. Hitler Avrupayı Alman, Rus ve İtalyan nüfuz mntakalarına ayırmak, bu suretle bunu temin etmek istiyor. İtalyanın kendisini harbe sürükleyecek bir politikaya iştirak etmesi muhtemel değildir. Fakat Almanya lehinde bir jest yapması beklenebilir.

İtalyada efkânınumiye daha ziyade müttefiklere taraftardır. Bizzat B. Mussolini de müttefiklere mütemayildir. İtalya kralının: «Ben kral oldukça İtalya müttefiklerle harp etmeyecektir» dediği haber verilmektedir. Veliâh ve mareşal Graziani doğrudan doğruya naziliğe aleyhtarlırlar. Bundan başka Almanyanın Sovyetlerle dostluğu da fena tesir yapmaktadır. Almanya Sovyetlerle dostluğun muvakkat olduğunu söylemekte ise de bu teminat iyi tesir yapmamaktadır. Bazı mahafilde Polonya ve Finlandiyaya hiyanet eden ve zamanı gelince Moskovaya hiyanete hazırlanan nazilerin bir gün İtalyaya da hiyanet edeceği söylenmektedir.

Bir Alman manevrası mı?

Amsterdam 18 — Berlinden bildiriliyor: Ecnebi mahafilin kanaatine göre, Hitler - Mussolini mülakatı, otoriter memleketler arasında sıkı bir ittifak akdedileceği tehdidi ile yeni bir sulh teşebbüsüne zemin hazırlamak için yapılmış bir Alman manevrasidir. Almanya İtalya ile Sovyet Rusyayı aynı cephede birleştirmek için çalışmaya devam ediyor.

Amsterdam 18 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Alman malûmata nazaran Berliindeki bazı mahfiller bugünün Avrupa tarihinde katî bir tarih olacağı kanaatini ısrarla göstermektedirler.

Aynı mahfillerde, Almanya ile İtalya arasında müstereken hazırlanan bir programın iki hükümet tarafından ilân edilmek üzere bulunduğu ve bu programın Avrupalının yakın istikbalini tesbit

etmekte olduğu bildirilmektedir.

Bazı faraziyelere göre, Almanya, Hitlerin Sumner Welles Berlini ziyareti esnasında tebliğ ettiği programın esasında bazı tavizler yapmağa âmade bulunmaktadır. Bu programın ezcümle Almanya tarafından zapt edilen yerlerin muhafazası esasını ihtiva ettiği bildiriliyor.

Diğer bazı Alman mahfilleri ise bu günkü harbin daha büyük bir mikyasta genişleyeceğini deriş etmektedirler.

İngiliz ve Fransız gazetesinin mütalâası

Londra 18 — Times gazetesi başkalesinde bugünkü Alman ricalile sulh yapmanın kabil olmadığını söylüyor, bunlar için «Siyasi gangsterler» diyor. Muhtelif firkalara mensup bütün gazeteler aynı mütalâayı beyan ediyorlar. Daily Mail, geçen harpte olduğu gibi beş azalî harp kabinesi sistemine avdet edilmesini istiyor.

Paris 18 — Bütün Fransız gazeteleri nazirlerle sulh yapılmayacağını yazıyorlar.

İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Roma 18 (A.A.) — İtalyan matbuatı Hitler - Mussolini mülakatına dair gelen haberlere sansasyonel bir mahiyet vermektedir. «Popolo di Roma» şöyle yazıyor:

«Von Ribbentropun ziyareti esnasında kararlaştırılan bu mülakat son ayların en mühim hâdisesidir. Führer ile Duce Münih'ten sonra hiç buluşmamışlardı. Bu itibarla yeni bir mülakat yapmaları bir zaruret halini almıştı. Esasen böyle bir mülakatın yapılması çoktanberi deriş edilmekte idi.»

Gazeteler bilhassa şöyle başlıklar koymaktadırlar: «Paris ve Londra'da pek derin bir intiba», «Belgrad'da büyük bir memnuniyet», «İsviçrede endişeli bir intizar.»

Messagero, gazetesi bu mülakata Berliinde senenin en mühim hâdisesi nazariyle bakıldığını yazmaktadır.

SEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20.30 da

PENBE
SOKAK No. 46

Türkiyeye bir tecavüz vukubulursa

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Bu istişareler bittabi istizahının sualindeki ikinci kısma taalluk eden hususatı da nazarı itibara almıştır.

Mebus Cary, İngilterenin Şark kuvvetleri kumandanı ile cenubî Afrika Başvekilli general Smuths arasında yapılmakta olan askeri müzakerelerde Türkiyenin de temsil ediliş edilmediğini sormuştur. Butler şu cevabı vermiştir:

«Türkiye ile istişareler yapılmış ve bu istişareler Türkiye ile idame olmaktadır.»

İtalyan gazetelerinin neşriyatı

Roma 18 (A.A.) — (D. N. B.): Popolo di Roma gazetesine göre, Skandinavyada garp devletlerinin uğradığı siyasi mağlubiyetten sonra gerginlik Fransızlarla İngilizlerin nazarı dikkatini Şarka ve bilhassa Türkiye'ye tevcih etmiştir.

Son zamanlarda Türkiye'ye gelen harp levazımı makbule geçmektedir. Fakat bu, Türkiyenin garp devletleri için Sovyetler Birliğine karşı harp sahnesi olmak istediğini henüz göstermez. Bilâkis bazı mahafilde Türk — Rus müzakerelerinin tekrar başlanılması beklenilmektedir.

Bundan başka aynı gazetenin Paris muhabirine göre, ötedenberi Fransızların ağız Sovyetler Birliğine karşı münasip tehditlerle doludur. Ancak filiyata gelince iş değişir. İtalyanın hattı hareketine gelince, İtalyanın harbe karışması Alpin ve Manş denizinin öte taraftaki birçok kimselerin hulyalarını bozmakta ve plütokratların gözüne batan bir çöp mahiyetini almaktadır. İtalyan kömürlerinin serbes bırakılması onun bir delilidir.

Giornale d'Italia gazetesi de kaydediyor ki, Fransada olduğu gibi İngilterede de hiç değilse nümayişkâr bir hareket isteniliyor. Daha bundan birkaç ay evvel İngilterenin mali faikiyeti ve kaynakları garp devletlerinin en müthiş silâhlı olduğu hususunda ısrar edildiği halde şimdi harp eğer bugünkü şeklinde daha devam ederse Almanyanın her halde garp devletlerinden daha iyi ve daha uzun müddet mukavemet edebilecek maddi ve manevî bir vaziyette bulunacağını söyleyen birçok kâhinlere tesadüf edilmektedir.

Cianonun gazetesi «Türkiyenin vaziyeti harbin yayılmasına mâni olmaktadır» diyor

Roma 18 (A.A.) — Hayas ajansı bildiriyor: Ciano ailesinin gazetesi olan Telegrafo, harbin uzun süreceği tahmininde bulunmaktadır.

Telegrafo'ya göre, Fin - Sovyet sulhu ve Sovyetler Birliğine karşı harbe girmek niyetinde olmyan Türkiyenin vaziyeti harbin yayılmasına mâni olmaktadır. Diğer taraftan muhariplerin müstahkem hatlara karşı bir taarruza geçmeleri az muhtemel olduğundan harp bir yıpratma harbi mahiyetini göstermektedir. Her iki taraf bu vaziyette katlanmaya aynı derecede hazırlanmış ve boyun eğmiş bulunuyor.

Bütün İstanbul gençliği hazırlanınız! Amerika Reisiçimhurunun tahtı himayesinde ve 25 bin gencin iştirakile çevrilen büyük film.

izciler imdada!

Jackie COOPER

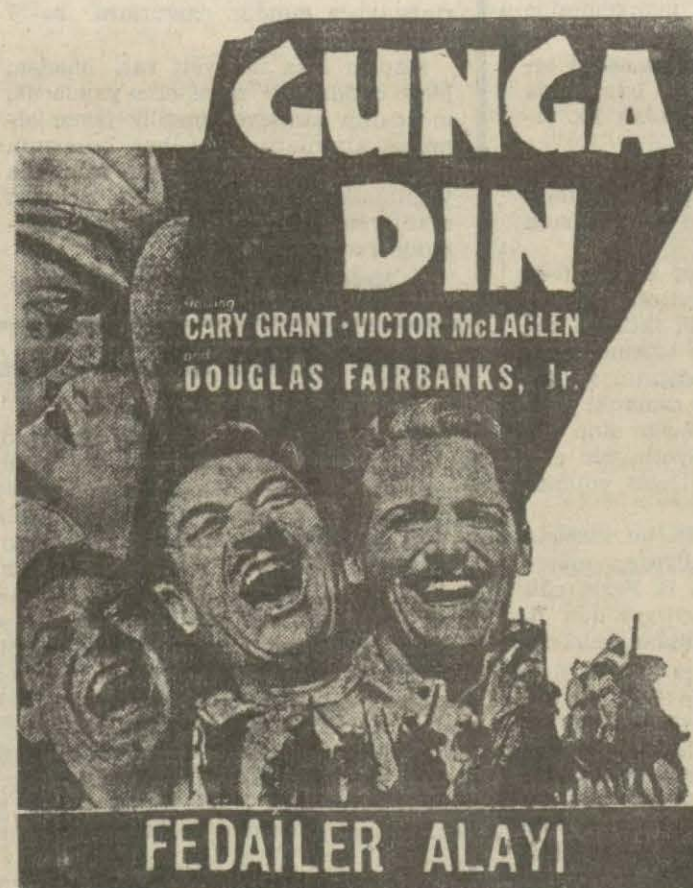
25 kısım tekmiili birden

YARIN

matinelerden itibaren

ALKAZAR

Sinemasında başlıyor.

Bu akşam **SÜMER** sinemasında

Mevsimin sinema harikası... Harikalar harikası olan ve 9 milyon dolar sarfı ile büyük bir ordunun iştirakile vücuda getirilen sinema tarihinin en büyük eseri ve İngiliz edibi

RUBYARD KIPLING'in

âlem şümül şöreti haliz edebi şaheseri:

GUNGA DİN

(Fedailer alayı)

Eşsiz kahramanlık... Savaş... Sergüzeşt... Entrika ve aşk ve ihtiras filminin ilk irasei şerefine

FEVKALADE HUSUSİ GALA

Bu akşam için localar bitmiştir. Mahdud kalan numaralı koltuklar için biletler satılmaktadır.

Yarın matinelerden itibaren

Kadıköy **OPERA** Sineması

mevsimin en güzel ve en müstesna 3 büyük Fransız artistinin iştirakile çevrilen

BIRAKILMIŞ KIZLAR

Baş rollerde: Marcelle Chantal - Jacqueline Delubac - André Luguet

TARZAN'ın en müthiş ve en fevkalâde maceraları... Esarengiz ve balta girmemiş orman... Dünya hâkimleri filler... Afrikanın dev goril maymunu...

TARZAN

(MAYMUN ADAM) a karşı

TÜRKÇE SÖZLÜ BÜYÜK VE MERAKAVER FİLİM.

Baş rollerde: **JOHNNY VEISSMULLER** ve **MAUREEN O SULLIVAN**

Bu perşembe akşamı **SARAY** sinemasında

MİTHAT FENMEN

Bu akşam saat 21 de

FRANSIZ TİYATROSUNDA

PIYANO KONSERİ

VERECEKTİR. Biletler gişede satılmaktadır.

Brenner mülakatı

Finlandiya meselesi Moskovada akdolunan sulh muahedesi ile bertaraf olduktan sonra Avrupayı ve hattâ bütün dünyayı en ziyade işgal eden İtalyanın vaziyeti olmuştur. Avrupa harbi başladığındanberi geçen altı ay zarfında İtalya sabit bir siyaset takipte olmamıştı. Lehistan için kendisini doğruya doğruya alâkadar eden bir mesele saymamıştı. Lehistandaki askeri harekât bittikten sonra İtalya ve Almanya Hariciye Nazırları arasında vukubulan mülakat da İtalyanın siyasi istikametini değiştirmemişti. Sulh teşebbüsü ve tavassutu lehinde de İtalya önyak olmamıştı.

Şimdi ise İtalyanın gerek müttefiki Almanya ile, gerek alelümum haricî memleketlerle münasebatında fevkalâde bir faaliyet ve hareket görülmüyor. İktisadî cihetten Almanya ile sıkı bağlandı.

İtalya bütün kömür ihtiyacını, makine ve diğer ihtiyacını Almanya'dan temin etmek ve Almanya'ya dahil her türlü ham madde ve yiyecek vermek için bir anlaşma yapmıştır.

Almanya ile İtalya arasında gerek doğrudan doğruya kendi hududları, gerek Yugoslavya ve İsviçre üzerinden geçen muvasala hatlarında münakaleyi şimdiden günde yetmiş vagona çıkarmışlardır. İsviçre Sen Gotar geçidinden geçen ve cenubu garbi Almanya'yı şimali garbi İtalyaya bağlayan tek hatlı demir yolunu çifte hatta tahvil edecekler. Bütün bu anlaşmalar Almanya Hariciye Nazırının Romaya yaptığı seyahat esnasında kararlaştırılmıştır.

Bu ziyaret esnasında Mussolini ile Hitlerin de mülakat ederek doğrudan doğruya görüşmeleri kararlaştırılmış olduğu şimdi resmen tebliğ olunuyor. Mülakatın iki müttefik memleketin halklarını birbirine yakınlaştırmak için nümayiş olmadığı iki şefin bir paytahtta değil, en hücre bir köşede ve Brenner geçidindeki bir köyde görüşüklerinden anlaşılıyor.

Bu mülakatla Almanya ile İtalyanın ya sulh için katî bir harekette bulunmaları yahut bundan sonra iki müttefiğin faal olarak her sahada beraber yürümeleri kararlaştırılmış olacağı tahmin olunuyor. Romanyaya Almanya ile birlikte topraklarının muhafazası için teminat vermek istediklerine dair intişar eden haberler bu itibarla mânidardır.

Amerika Cümhurreisinin muharip devletlerin sulh düşüncelerini yoklamak üzere Avrupaya göndermiş olduğu Welles'in tam bu sırada Romada bulunması ve Mussolini ile Hitleri ziyaretinden evvel görüşmesi ve ziyaretten sonra da görüşmeği kararlaştırmış olması Brenner mülakatının ehemmiyetini bir kat daha arttırmıştır.

Amerika matbuatı bugün Avrupadaki vaziyetin anahtarı İtalya olduğunu yazıyorlar. Bunun böyle olduğu Avrupanın ve bütün dünyanın mukadderatını elinde bulunduran şeflerin ve devlet adamlarının İtalyayı ziyaret etmelerinden ve İtalya ile sıkı münasebatta bulunmalarından anlaşılıyor. F. K.

İş kanunu

Bazı hükümlerde değişiklik yapılması muhtemel

Şehrimize gelen malûmata göre hükümet, millî iktisadî koruma kanununun verdiği salâhiyet istinaden iş kanununun muayyen bazı hükümlerinde tadilat yapmak tasavvurundadır. Bir müddettenberi hükümet, iş kanununun tatbikatına aid bazı kısıyetlilikleri gözönünde tutmakta idi. Bu hususta yapılan etüdler tamamlanmıştır. Yakında yapılacak hüküm değişikliklerini gösterir bir kararname neşri beklenmektedir.

Verilen haberlere göre memleket sanayinin hacmini arttırmak maksadile yapılacak değişiklikte resmi mesai saatinin artırılması vardır. Hükümet, -yine bazı ahvalde- geceleri kadın ve çocukların da çalışmalarına müsaade edecektir. Ancak, iş yerlerinin azamî sihi seraiti haliz olmasına dikkat edilecektir.

İkinci Afrodit tedkik ediliyor

Afrodit davasının asliye yedinci ceza mahkemesinde beraat kararile neticelenmesi üzerine bu dava evrakı henüz temyiz mahkemesinde iken yine Afrodit isimle tercüme bir eser çıkarılmış ve bu kitap da müstehecen olduğu iddiasile müddeiummülk tarafından toplatılmıştır.

Bu ikinci Afrodit kitabı da müddeiummülk tedkik bürosu tarafından tedkik edilmektedir. Tedkik bürosu bu kitabı, tercüme edildiği söylenen aslı ile mukayese ederek tercümenin aslına tamamen teta-buk edip etmediği ve noksanlar, değişiklikler bulunup bulunmadığı noktasından tedkik ediyor. Tedkikler neticesinde lüzum görölürse kitabı tercüme edenler ve basıp satanlar aleyhine dava açılacaktır.

Tavla şampiyonluğu müsabakası

1940 Tavla şampiyonluğu müsabakası Tertip heyetinden: 16 mart 1940 günü müsabakada kazanan grup birinci ve ikincileri: (A) grupundan birinci Naci ve ikincisi, ikinci Ali Üner; (B) grupundan birinci İnsan Çelikkök, İkinci Pepo; (C) grupundan birinci Kâşif Keskin, ikinci Mustafa Altıparmak.

17 mart 1940 müsabakasında: (D) grupundan birinci Mehmed Biçer, ikinci Ekrem, (E) grupundan birinci Hagop Bağda, ikinci Cemil, (F) grupundan birinci Mustafa Dayran, ikinci Hagop Lütlik.

İsmi geçen birinci ve ikinciler şampiyonluk için tekrar yarışacaklardır. Müsabakaya mart sonuna kadar her gün Divanyolunda Türkistan gazinosunda devam edilecektir.

Milâno ve Peşte sergilerine iştirak edeceğiz

Bu seneki Milâno ve Peşte sergilerine iştirakimiz resmen kararlaştırılmıştır. 12 nisapda açılacak olan Milâno sergisine iştirak edecek heyetimiz Ankaradan şehrimize gelmiştir. Heyet, Ticaret Vekâleti dış ticaret dairesi ikinci reisi B. Celâl Yalman ile standardizasyon müdürü B. Farukhan mûdarekâleleri. Heyetimiz, Milânodan sonra Peşteye giderek buradaki sergide de memleketimizi temsil edecektir.

izmir fuarı

Ziyaret edecekler için tren ücretlerinde tenzilât yapılacak

İzmir 18 (A.A.) — 1940 enternasyonal İzmir fuarına İran, Yunanistan ve Romanya hükûmetlerinin de iştirak edecekleri haber alınmıştır.

Ankara 18 (A.A.) — Bir İzmir haberine atfen onuncu enternasyonal İzmir fuarını ziyaret edecekler için devlet demiryolları idaresince 45 günlük halk ticaret biletleri üzerinden yüzde 50 tenzilât yapmağa karar verilmiş olduğu kaydedilmiştir.

Devlet demiryolları umum müdür-lüğü, mevzuu bahis tenzilâtın 45 günlük değil, geçen yıllarda olduğu gibi 15 günlük ticaret biletleri üzerinden yapılmasına karar verildiğini bildirmektedir.

Keyfiyeti tavih ederiz.

Kantarcılar cinayeti muhakemesi

Bir müddet evvel Kantarcılarda Ahmed Nural sabun fabrikasından sabun çalar-ken kendisini yakalamak isteyen beklî Şevkiyi kaynar sabun kazanına atarak öldürmekten maznun Mansurun birinci ağır ceza mahkemesinde yapılan muha-kemesinde müddeiummül idamını istemişti.

Dün bu muhakemeye devam edilmiş, maznun Mansurun vekili müdafaasını yapıp Mansurun bu cinayeti işlemediğini iddia etmiş ve küçük çüsseli olan müekkilin, kendisinden iri ve çok ağır olan beklî Şevkiyi kucağıyla kazanına atmışına inkan olmadığını ileri sürmüştür. Mahkeme evrakı tedkik ederek kararını vermek üzere muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Doktor Hüseyin Zade Ali vefat etti

Eski Darülfünun müderrislerinden Dr. Hüseyin Zade Ali, 78 yaşında olduğu halde, gözlerini hayata yummuştur.

Merhum Azerî Türklerinden. Babası Tiflis Müslüman mektebi muallimlerinden Molla Hüseyindi. Kendisi, Rusyada bulunduğu müddet zarfında kuvvetli bir Türkçülük cereyanı yaratmış ve dolay Rus-yadan çıkarılmış. Merhum, İstanbul'da da aynı cereyanı yaşatmıştır. Umumi harp-te, Ziya Gökalp ile birlikte Türkçülük için çalışmıştır. Dr. Ali, resimle de uğraşmış, bir hayli tablo vücut getirmiştir. Hoş sohbet, nüktedan, halûk bir insandı. Ölüm-mü memleket için bir kayıptır. Merhumun naaşı, dün İnsanîyedeki evinden alınmış, Karacaahmeddeki medfene defnedilmiştir.

Profesör Siegfried'in konferansları

Fransa Enstitüsü ve Siyasal Bilgiler mektebi profesörlerinden M. Siegfried, şehrimizde iki konferans verecektir. Konferans-ların tarihleri ve mevzuları şudur: 21 mart perşembe: (Sanayi inkılabının zamanımız meseleleri üzerindeki tesirleri), 22 mart cuma: (İki kıta arasındaki tezdad: Avrupa ve Amerika).

Prof. Bayan Halide Edib Adnan dün üniversitede açılış dersini verdi

“Shakespeare'in dünya edebiyatındaki mevkii,, mevzu bu derste profesörler, tanınmış münevverler ve kesif bir talebe kütlesi hazır bulundu

Üniversite edebiyat fakültesi İngiliz edebiyatı profesörü bayan Halide Edip Adnan dün Üniversite konferans salonunda açılış dersini vermiştir. Üniversitede tedrisata başlanırken profesörlerin birer açılış dersi vermeleri âdettir. Bayan Halide Edip Adnan Üniversiteye ders yılı başladıktan sonra tayin edildiği için mutad olan açılış dersini henüz vermemiş bulunuyordu.

Kıymetli edip ve profesör tarafından dün verilen «Shakespeare'in dünya edebiyatındaki mevkii» mevzulu bu dersi, Üniversite muhitinde olduğu gibi şehrimiz münevver muhitlerinde de büyük alâka uyandırmış, hukuk fakültesi birinci sınıf dershanesinde verileceği ilân edilmişken dinleyicilerin pek fazla olması yüzünden ders Üniversite konferans salonuna nakle-dilmiştir.

Kesif bir talebe kalabalığından başka Üniversite rektör ve profesörleri, şehrimizin tanınmış münevver sima-ları bu salonu da tamamen doldurmuş bulunuyorlardı. Bayan Halide Edip Adnan saat 17,30 da alkışlar arasında kürsüye geldi. Dersine başlamadan evvel, Üniversitemiz ve kedisinin bu Üniversitede vazife almasına dair bir iki söz söylemek istediğini kaydederek ezümle:

— Medenî millet mutlaka Üniversite sahibi olan millettir. Orta zamanda bütün dünya Üniversiteleri arasında şöreti olan bir Üniversiteye maliktik. Fakat bu Üniversiteyi zamanla beraber yürütmeyi bilemedik. Onun için filiz veremedi, Çürüdü gitti. Bugün modern Üniversitemiz dünyanın en genç Üniversitelerinden biridir ve bizi insanîyetin en yüksek ilim safına ulaştıracağına iman var. Üniversitemizin öğrenen ve öğretenleri arasında bulunduğum için çok bahtıyım. Beni aralarına seçen edebiyat fakültesi profesörlerine, rektöre ve bu seçmeyi tasvip edenlere alenen teşekkür etmeyi vazife biliyorum, dedi.

Bayan Halide Edip Adnan alkışlarla karşılanan bu sözlerinden sonra «Shakespeare'in dünya edebiyatındaki mevkii» mevzulu dersine başladı. Büyük İngiliz edibinin hayatı hakkında ileri sürülen faraziyelerden, yaşayışı, tahsili ve malûmatına dair yapılan etüdlerden bahsetti. Hayatının muhtelif devirlerini tahlil ederek eserlerinde görülen hayat felsefesini anlattı. Shakespeare'in bütün halk tabakalarının yaşayışı hakkındaki derin vukufu üzerinde durdu. Bundan sonra bu büyük İngiliz edibinin şahsiyeti hakkındaki kanaatlerine geçti. Onu, orta sınıf zihniyet ve mizacının en yüksek nümunesi addedtiğini, ananelere bağlı ve muhayyeleden mahrum olan bu sınıfın yetistirdiği tek dâhî saydığını söyleyerek bu teşhisini delillerini sıraladı.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Belediye zabıtası talimatnamesinin tetkikile meşgul olan umumî meclis muhtelit encümeni, talimatnamenin sinemalara ait kısmını müzakere etmektedir. Belediye fen heyeti, ahşap sinema binalarının faaliyetlerine nihayet verilmesini, bu kabil binaların altı ay içinde kârgire tahvil edilmesini istemiştir. Encümen, bu isteğin ne dereceye kadar tatbik kabiliyeti olduğunu araştırmaktadır.

★ Vilâyet maiyet memurlarından B. Kemal Aygün ve B. Hulki Metinin zelzele felâketzedelerine yapılan yardım hususunda gayret ve faaliyetleri görüldüğünden kendilerine vilâyetçe birer takdimname verildiğini memnuniyetle haber aldık.

★ İstanbul ile Beyoğlu arasında işliyen otobüslerin Boğazkesenden Defterdar yokuşuna sapmak suretile Taksime çıkması düşünülüyor. Bu hususta Belediye fen heyeti tetkiklere başlamıştır.

★ Azapkapıda Sokollu Mehmed paşa camii yanında mimar Sinan eseri çok güzel bir çeşme vardır. Bu çeşmenin harap vaziyeti nazarı dikkati celbetmiş ve üzerine çinko bir levha konmuştur. Bu güzel eserin bu suretle bir çinko ile örtülmesi ve harap bir halde bulunması doğru görülmediğinden çeşmenin ya mahallinde tamiri, yahut da daha münasip bir yere nakli hususunda müzeler idaresile temasa başlanmıştır. Belediye, müzeler idaresinden gelecek cevaba göre hareket edecektir.

★ Alman mübayaa heyetinin satın aldığı fındıklardan 1200 tonluk ilk parti bu ay sonunda Almanya'ya sevkedilecektir. Fındıktan başka incir ve üzüm partilerinin ay sonuna kadar ihraç muamelelerinin bitirileceği haber verilmektedir. Memleketlerine dönen bu Alman mübayaa heyetinden başka, şehrimizde bulunan diğer bir Alman heyeti de hurda incir mübayaaatına devam etmektedir. Bu heyete muvakkat Türk - Alman ticaret anlaşmasındaki kontenjan dahilinde mal verilmektedir.

★ Küçükpazarda oturan sazende Hasan, dün gece köprüye yavaşmakta olan Halic vapurundan denize düşmüş ise de yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Profesör bayan Halide Edip Adnan dünki dersinde

la karşılanan bu sözlerinden sonra «Shakespeare'in dünya edebiyatındaki mevkii» mevzulu dersine başladı. Büyük İngiliz edibinin hayatı hakkında ileri sürülen faraziyelerden, yaşayışı, tahsili ve malûmatına dair yapılan etüdlerden bahsetti. Hayatının muhtelif devirlerini tahlil ederek eserlerinde görülen hayat felsefesini anlattı. Shakespeare'in bütün halk tabakalarının yaşayışı hakkındaki derin vukufu üzerinde durdu. Bundan sonra bu büyük İngiliz edibinin şahsiyeti hakkındaki kanaatlerine geçti. Onu, orta sınıf zihniyet ve mizacının en yüksek nümunesi addedtiğini, ananelere bağlı ve muhayyeleden mahrum olan bu sınıfın yetistirdiği tek dâhî saydığını söyleyerek bu teşhisini delillerini sıraladı.

«Shakespeare'in dehâsının bir hususiyeti de sanatının gayri şahsî olmasıdır. Yarattığı tiplerin hiç biri hakkında kanaatini söylemez. İnsaniyetin müşterek benliği içinde kendini kaybetmiştir.» dedikten sonra büyük sanatkarın eser verme devirlerini üç safhada vakıfına tahlil etti. «Hamlet» den, «Kral Lear» dan parçalar okudu. Schlegel ve Voltaire'in mütala-

laaları üzerinde kecaı quşunduklerini kaydederek dersini bitirdi.»

Rektörün sözleri

Kıymetli profesör yine alkışlar arasında kürsüden indiği sırada Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel kürsüye gelerek şu sözleri söyledi:

— Profesör Halide Edip Adnanla Üniversitemiz kürsülerinde ilk kadın profesörü dinledik. Dinlemekten edindiğim intiba zannedersem hepimizin edindiği intibadır. Bunu iki kelimeyle ifade ediyorum: İftihar ve sevinç. Ehemmiyetli bir Türk kadının Üniversite kürsüsüne kadar ilerlemesinden millî bir iftihar duyduk. Salâhiyetli bir dersi vermesinden memleketim namına sevinç.

Memleketimizde yazılarıyla, eserleriyle ve okuttuğu dersin dilindeki kudretile herkesce bilinen, memleket haricindeki yüksek ilim muhitlerinde de pek iyi tanınan Halide Edip Adnanı Üniversite kürsüsüne davet ettiğimiz zaman fakültemiz kendisini takdir ederek intihab etmişti. Dünyanın her Üniversitesinde olduğu gibi tam bir hürriyetle intihab edildi ve kendisine hakkı olan vazife verildi. Kürsülerimiz memleket ehliyetlilerine açıktır ve siz gençlere ümidle bakmaktayız.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

İsveçin meşhur kadın edibesi

SELMA LAGERLÖF

Stockholm telgrafı, birkaç gündenberi Selma Lagerlöf'ün hastalığından, ölüm haline girdiğinden bahsediyor. İhtimal son haberler arasında kendisinin ölüm haberini okuyacağız.

Zaten rahatsız olan Selma'nın sihihi ahvalı, rivayete nazaran Finlandiya ahvali üzerine bozulmuş. Kendisi bu memleketi yardım hususunda pek büyük faaliyet göstermişti.

Dünya mkyasında pek büyük bir edibe olan Selma Lagerlöf 1859 senesinde İsveçte Morbacka'da doğmuştur. Bu hesaba nazaran 81 yaşındadır.

Fakir bir aileye mensup olmakla beraber tahsilini muntazam surette bitirdi. İlkme-

tep hocalığı yapmağa başladı.

1891 de neşrettiği Gösta Berling Efsanesi isimli eseri beynelmîl bir şörete nail olmuştur. Edibe, derhal mümtaz bir sanat mevkii ihraz etti.

Selma'nın bundan sonra neşrettiği başlıca eserlerin isimleri şunlardır: Görünmez Bağlar (1894) Kudüs (1901-1902) Efsanelerin kitabı (1906) Liljeanova'nın evi (1911)

Bunlar ve diğer kitaplarla, Selma Lagerlöf, İsveç romantizmini ilhya edenler arasına girmiştir. 1909 da Nobel mükâfatını kazandı. Eserleri dünyanın birçok dillerine tercüme olunmuştur ve kitapları halkın rağbetine nail olmuştur.

Doktor Tarık Muktav

Tıp fakültesi 933 senesi mezunlarından Dr. Tarık Muktav, Haseki kadın hastanesi doğum ve kadın hastalıkları seririyatında iki senelik asistanlık müddetini ikmal ederek ve profesörü Tevfik Remzi Kazancıl, mezkûr hastane poliklinik şefi Süleyman Fehmi, Zeynep Kâmil doğumevi mütehasısı Eyüp ve Süt çocukları bakimevi dispanseri mütehasısı Raufatın müteşekkil jüri huzurunda seriri ve amelî imtihandan sonra unku rahim kanserlerinin şekil ve son tedavi usullerinden radyom, derin suam tatbik şekli ve alman neticeleri hakkındaki tezini izah ederek birinci sınıf doğum ve kadın hastalıkları mütehasısı olmuştur.

★ Galatada Mumhane caddesinde oturan bayan Emine, odasında yaptığı mangal kömüründen zehirlenmiş, polis tarafından Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

★ Kız mektepleri voleybol lig heyetinden 20/III/1940 çarşamba günü kız muallim mektebinde yapılacak voleybol maçları: İst. kız lisesi - Kız muallim M. Saat 15. Hakem: N. Moran, Kandilli lisesi - İnönü lisesi, saat 15.30. Hakem: N. Moran, Erenköy lisesi - Cümhuriyet lisesi, saat 16. Hakem: N. Moran.

HER AKSAM
BİR HİKÂYE

BİYİK

SALI 19/3/940

Koluma girdi. Son derecede derdli görünüyordu. Yüzü sapsarı kesilmişti. Gözlerinin etrafını mor halkalar çevirmişti. Halbuki her zaman gayet neşeli bir hal vardı. Dünyayı umursamaz, gam, kasavet nedir bilmez, herşey güler geçerdi. Birbirini arkasına savurduğu, içten gelen kahkahaları ile şöret salmıştı. Herkes ona «Gamsız Ali» derdi. Onu böyle keder içinde görünce başından pek fevkalâde şeyler geçtiğini anladım.

Yüzüne biraz daha dikkatle bakınca hayretim büsbütün arttı. Ali pek ziyade sevdiği güzel biyıklarının da biçimini bozmuş, onları gayet garip bir şekle sokmuştu.

Halbuki biyıkları, eski biçimi ile ona fevkalâde yarasırdı. Birçok meşhur erkek sinema yıldızlarına bile biyık bu kadar yarasamazdı. Onun cehresine en büyük hussusiyeti, en tatlı mânâyı veren ince, uzun, sarı biyıklarıydı.

Beraber bir gazinoya oturduk. O dalgin bir tavırla sigara paketini çıkarırken ben sordum:

— Biyıkların ne oldu Ali?..

Başını derdli derdli iki tarafa sallıyarak anlatmaya başladı:

— Sorma... Hiç sorma kardeşim... Biliyor-sun ki, bundan iki üç ay evveline kadar biyıklarım ne kadar düştükündü. «Her gö-nülde bir aslan yatar...» derler ya. Herkes, insanların en çirkinleri bile kendilerinde beğenecek, hoşla gidecek bir taraf bulur. Benim de kendimde en çok beğendiğim biyıklarım. Onlara ne derecede emek vermişim. Onlarla ne kadar candan uğraşmış, meşgul olmuşum. Bir kenarındaki küçük bir kılı düzeltmek için dakikalarca, makas elimde, ayna karşında göz nuru dökmüş-tüm.

Biyıklarımı beğenmekte de biraz hak-kım vardı galiba... Çünkü birçok kadınlar biyıklarımı pek beğeniyorlar, bana son de-recede yakıştığını söylüyorlardı. Hatta sev-gililerimden birinden aldığım bir mektupta aynen şu cümle vardı:

«Üzerlerine altın tozu serpilmiş hissini veren biçimli biyıkların geceleri rüyalarımı giriyor.» Görüşün ya, biyıklarımı beğen-mem sebepsiz değilmiş. Hani birçok artist-ler kendi güzelliklerini sigortaya koyarlar-mış... Kimi bacaklarını bilmem kaç yüz bin dolara, kimi gözlerini, kimi dudaklarını, ki-mi göğüsünü, kimi sırtını sigorta ettirilmiş-miş. Eğer bizde de bu tarzda sigortalar oldu-ğunu bilseydim ben de biyıklarımı koyardım.

Bundan üç ay evvelidi. Bir gün güzel bir film seyretmiş, sinemadan çıkıyordum. Bir-denbire kalabalık arasında genç, güzel, şık bir kadın gözüme ilişti. Ben bu ilk bakışlı, kızılık rengi dudaklı, genç kadını bir yer-den tanıyor gibiydim. Yüzü bana hiç ya-bancı değildi. Bir aralık göz göze geldik. O da bana baktı. Her halde o da benim gi-bi kendi kendine «Acaba bunu nereden ta-nıyordum?» diye düşünüyordu. Bir aralık göz-leri parladı. Bana doğru yürüdü, tatlı bir gülümseme ile:

— Ali!... Aluş!.. dedi.

Sesini işitir işitmez, onu tanıdım. Bu be-nim ele avuca sığmaz, yaramaz, haşarı ço-cukluk arkadaşım Celile idi. Fakat onu ne kadar uzun senelerdenberi görmemiş-tim. Bu müddet içinde ne derecede değişmiş, güzelleşmiş, kadınlamış, fevkalâde bir hal almıştı. Beni çocukluğumda olduğu gibi ge-ne «Aluş» diye çağırıyordu. Mahiyetini an-lamadığım bir heyecanla yanına yaklaştım:

— Celile, dedim. fakat ne kadar değiş-mişsin!..

Yanaklarını çukurlaştıran gülüşü ile:

— Sen az mı değişmişsin? dedi. Sinema-ların ölü kalabalık olduğu için karşıki kal-dırına geçtik. Onu senelerden sonra buldu-ğuma pek memnun olmuşum. Bir aralık:

— Celile, dedim, uzun senelerdenberi bi-ribirimizi görmedik. Anlatacak ne çok şey-lerim var. Bir yere oturalım da doya do-ya konuşalım...

Çocukluğundaki inatçı tabiatının aksine olarak bu sefer:

— Pekli... dedi. Kendimizce tenha, sıcak bir köşe bulduk. Bir masanın başında karşılı-klı geçip oturduk. Evvelâ eski günlerden ço-cukluktan lâf açıldı. O benim kafamı taş-

la nasıl yardığını anlattı. Ben onu bayram-lık ebisesiyle nasıl havuza yuvarladığını an-lattım.

Fakat pek kısa bir zaman içinde çocuk-luk arkadaşım candan aşık olacağımı an-lamıştım. Ne tatlı tatlı konuşuyordu. Pa-ketinden alarak uçları pembe cilâli par-makları arasına sıkıştırdığı sigarayı içsin-de bile bir başkahlık vardı.

Daha kendisinden ayrılmadan evvel onun-la ikinci bir buluşma fırsatını temine çalış-ıyordum. Nihayet karar verdik. Ertesi gün-nü buluşacak kirlara gidecektik. O günü ayrılırken Celile:

— Aman Ali... dedi, o biyıklar ne öyle?.. Sana hiç yakışmamış...

Güldüm. Biyıklarımı hakikaten beğenme-mesine ihtimal vermediğim için şaka yap-tığımı zannettim. Fakat Celile yüzünü büs-bütün buruşturarak:

— Ay biyıkların pek sinirime dokundu, ri-ca ederim şunları kes Aluş...

— Sani mi Celile... Biyıklarımı hakika-ten beğenmiyorum musun?

— Kes... Kes onları... diye mırıldandı. O gün-nü Celleden ayrıldım. Fakat biyıklarımı kesmedim. Celleden gönlünü edeceğimi umuyordum. Lâkin yanlışmışım. Ertesi gün-nü Celile beni görür görmez bana:

— Ay biyıkların hâlâ kesmedin mi?... Yü-züne bakamıyorum. Bu ne hal?..

Diye çıkıştı. Hakiakten sanki midesi bu-lanıyormuş, yüzüne bakamıyormuş gibi bir hal almıştı. İnsanlar arasındaki zevk far-kını düşündüm. Celile ile arkadaşlığımın devamı için muhakkak sevgili biyıklarımı kurban etmem lâzımdı. Kestim. Lâkin bir anda cehrem, sanki yüzümün üstünden es-erli bir el geçmiş gibi değişmişti. Aynada kendi kendimi tanıyamıyordum. Fevkalâde çirkinleşmişim. Yüzüm kazınmış bir iş-kembeye benzemişti.

Maamafih Celleden arzusunun yerine ge-tirdiğim için memnun bir tavırla eski ço-cukluk arkadaşım buluşacağımız pasta-neye gittim. Biraz sonra Celile geldi. Gözü yüzüme ilişir ilişmez sanki dünyanın en ko-mik şeyini görmüş gibi katılrcasına gülme-ğe başladı. Sanki onu birisi güldüyordu. Ni-hayet kahkahaları bitince:

— Aman Ali, dedi, ne kadar çirkin olmuş-sun... Böyle bir kat daha beter bir hale gel-mişsin... Bu ne hal... Yüzüne bakamıyaca-ğım...

Deli olacaktım. O güzelim biyıklarımı is-rarlarla kestirdikten sonra bu sözler beni çıldırtacaktı. Fakat Celile:

— Aman, dedi, hemen gene biyıklarımı bırak...

Halbuki benim biyıklarım da çok güç çı-kar. Eski, kestğim zavallı sabık biyıklarımı uzatıncaya kada neler çekmişim. Ma-mafih yapılacak başka şey yoktu. Tekrar biyıklarımı bırakmağa başladım...

Ali susmuştu. Bir sigara daha yakdıktan sonra ilâve ettim:

— Evet... dedi, Celleden hoşuna gitmek için biyıklarımı tekrar uzatmağa başladım. Fakat biyıklarım daha büyümeden Celile başkasını sevdi ve onunla evlendi. Şimdi ben biyıklarımın gittiğine mi yanayım? Sev-gilimi elimden kaçırdığıma mı?

Hikmet Feridun Es

Türk cerrahî cemiyetinin
toplantısı

Türk Cerrahi cemiyeti aylık ilmi toplan-tısını prof. Orhan Abdi Kurtaranın baş-kanlığı altında Etibba odası salonunda akdetmiştir. Müzakereye konulan entere-san mevzular üzerinde münakaşalar cere-yan etmiş ve bu münasebetle Orhan Abdi Kurtaran, Murat Cankat, Kâzım İsmail Gürkan, Ömer Vasfi Aybar, Avni Aksel, Halit Ziya Konuralp, Fahri Arel, Hami Dilek, Zühtü münakaşalara iştirak ederek fikirlerini beyan etmişlerdir. Uzun konu-şmalardan sonra nisan ayı içerisinde tekrar toplanılmak üzere ictimaa geç vakit niha-yet verilmiştir.

İzdivaç meselesi.

Hoca, şakirdine, dostça bir işaret-te bulundu. İkisi de, yan taraftaki odaya geçerek çıkmak üzere hazır-landılar.

Baha:

— Cinayet esnasında buradan uzak bulunmağı kararlaştırmıştım. Fakat içim rahat etmedil! - dedi.

— Evet, isabet oldu, gördük. Ne ise, mükemmel netice aldık.

Deminki kısa heyecanlarından şim-di artık eser kalmamıştı. Çok şükür! Kaç zamandır yüreklerini üzen bu iş iyi netice vermişti!

Fakat birdenbire, Nikola, kapıda göründü:

— Şermin hanım!

— Şermin hanım mı? Ne münasebet?

— Evet, o geldi... Vaka esnasın-da...

— Garip şey.

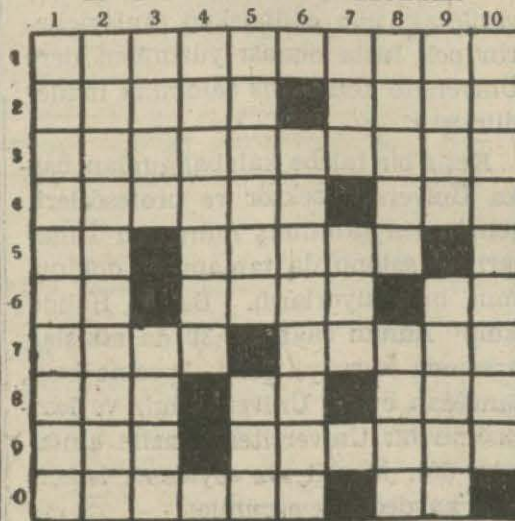
— Amma, korkmayın... Bir şey-den şüphelenmiş değildin.

Genç kız, dün gece gazetede mahud ilânı okuduktan sonra uyuyamamıştı.

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Müzik, Çalanlar: Reşad Ezer, Vecihe, Cevdet Kozan, Okuyan: Muzaffer İkcar, 1- Hüz-zam peşrevi, 2- Ahmed Irsoy - Hüz-zam şarkı: (Hatırında kalsın), 3- Hüz-zam şarkı: (Tazeleni tabu âlem), 4- Rakım - Hüz-zam şarkı: (Aşkın bana bir gizli elem oldu), 5- Sel. Pınar - Hüz-zam şarkı: (Aşkınla sürün-sem), 13,15 Müzik: Halk türkülleri Azız Sen-ses ve Sari Recep, 13,30-14 Müzik: Hafif müzik (Pl.)

18'Program ve memleket saat ayarı, 18,05 Müzik: Oda müziği (Pl.), 18,40 Konuşma (Çifçinin saati), 18,55 Serbes saat, 19,10 Memleket saat ayarı, Ajans ve meteoroloji haberleri, 19,30 Müzik Dellalade İsmail efendinin hatırası tâziz için merhumun eserlerinden mürekkep program, Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, idare eden: Mesud Cemil, 20,15 Konuşma (İktisat ve hukuk saati), 20,30 Müzik: Fasil heyeti, 21,15 Müzik: Küçük orkestra (Şef: Necip Aş-kın), 1- Nielsen: Maskarad komik opera-sından İspanyol dansları, 2- Offenbach: Moment musical (Fa minör), 4- Adolf Ec-kestein: Mayıs ayında (muhtelif parçalardan potpuri), 5- Weber: Mozaik, No. 1, 6- Joh. Strauss: Bu nağmeler seni sarsın, ey dünya (vals), 22,15 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nukut borsası (flat) 22,35 Mü-zik: Cazband (Pl.), 23,25-23,30 Yarınki pro-gram ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

- 1 - Buruşuk bir hale getirme.
- 2 - Eritme - Dilenci.
- 3 - Hafriyat yapan.
- 4 - Eşegin bağırması - Ödeme.
- 5 - Ters bir ziraat ölçüsüdür - Ters asker değil.
- 6 - Kasabın sattığı - Nisyan et - Fiat rümuzu.
- 7 - Budala - Tanzim eden.
- 8 - Geniş değil - Vilâyet - Artmaktan emir.
- 9 - Kör - İç kısmı.
- 10 - Mezar - Nota.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Zavallı insan.
- 2 - Atletik bir hareket.
- 3 - Bir içki - Uzak.
- 4 - Aç gözlülük.
- 5 - Bir kadın ismi - Fikir.
- 6 - Karpuzun arkadaşları.
- 7 - Başına «M» gelirse bir peygamber olur - Verme.
- 8 - Ters eski Romalı meşhur kuman-dandır - Şişman değil.
- 9 - Vade - Fırlamaktan emir.
- 10 - Ters tam itimadla demektir.

Soldan sağa:

- 1 - Alâeddin, 2 - Deftterhane, 3 - Endişe eden, 4 - Me, Viy, İşi, 5 - İğrilme-mek, 6 - Atma, Ol, 7 - Av, Kenilen, 8 - Başak, Amna, 9 - Ulu, Anama, 10 - Le, Çilekes.

Yukarıdan aşağı:

- 1 - Ademikabul, 2 - Leneg, Vale, 3 - Afd, Ra, Şu, 4 - Etivitka, 5 - Deşilmek, 6 - Dreyman, Al, 7 - İne, İane, 8 - Na-dimolmak, 9 - Neşelenme, 10 - Yenik, Naas.

Kendisi için yepyeni bir talihlin başgösterdiğine emindi. Bunu tahak-kuk ettirecekti. Fakat evveleminde aşığına her şeyi anlatmak, onun fik-rini almak istiyordu.

İşte hemen ertesi gün buraya gel-mesinin sebebi buydu. Zira o gün Sühanın kendisini ziyarete gelmiye-ceğini biliyordu. Ertesi güne kadar beklemek sabrını ise kendinde bula-mamıştı.

Öyle ya: Ona haber vermeden gaz-etedeki adrese müracaat etmek biraz saygısızlık olurdu. Nezaketi, bu-na mândi.

Gayet güzel, zarif giyinmişti. Yol-da rashıyanlar dönüp dönüp ona ba-kıyorlardı. Lâkin o kimseye ehemmi-yet vermiyordu. Aklî fikri hep sevgi-lisindediydi.

Yüreği oynuyordu.

Acaba Sühayı orada bulacak mı?

Acaba delikanlı çok mu meşgul? Kendisini bu saatte ziyaret ettiği için kızmıyacak mı?

Otelin merdivenlerini çıktı. Bura-sı, binanın iki merdiveninden biriy-di; ve genç kız, bundan otele değil, yalnız yukarı katı işgal eden kibar kiracılara aid olduğunu biliyordu. Çıkmağa başladı. Fakat önü sıra, sı-yah sakallı bir yahudinin, elinde çan-tayla gittiğini gördü.

«— Her halde Sühanın görüşeceği

Tefrika No. 11

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Sultan Mehmed anasile konuşurken Bağdad cephesinden
gelen bir postacı Oğulmuş Bahadırın ölüm haberini verdi

Deyince, sultan Mehmed, anasının bu teklifini kabul etti. O sırada Termiz'de oturan Seyid Alâlmelik'i halife tanıdı ve bütün Harzem ilinde ilân etti.

O günden itibaren halife Nâsireddinin adı hutbelerden kaldırılmıştı.

Müslümanlar bu hadiseyi sükunetle kar-şılamışlardı. Bilhassa İranda pek çok olan evlâdî Ali taraftarları, en nihayet, âli Ali-nin halife olacağı zamanın geldiğine inan-mışlardı. Herkes sultan Mehmed'i bu kara-rından dolayı tebrik ediyordu. Seyid Alâil-melik İran ve Türkiستانda çok sevilmiş ve tanınmış bir adamdı. O güne kadar ün-ründe hiç bir kimseye fenalık yapmamış, ya-lan söylememiş, haram yememişti. Oysa-ki, Bağdadda oturan halife Nâsireddinin haktan haksız yere vergiler aldığı, lü-zumsuz olarak bir çok kanlar döktürdüğü ve birçok milletleri birbirine düşürdüğü her-keşe malûmdu.

Sultan Mehmedin (Kazvin) şehrinde bul-duğu mektup da canlı bir delil olarak orta-da duruyordu.

Ali ve kumandanlar, sultan Mehmede: — Derhal bir ordu ile Irakî Acemi almali-yüz. Nâsireddin Bağdadda oturduka, orta-ğı karıştırmaktan geri durmıyacaktı.

Diyorlardı. Artık Türkân hatun da Bağ-dad seferinin yapılması zarurî olduğunu söylemişti.

Hazırlanan orduya şehzade Gıyaseddinin kumandan olacağı rivayeti dönerken, sul-tan Mehmed kararını değiştirmiş ve:

— Ordumun başına ben geçeceğim. Bağ-dad surlarını benden başka kimse aşamaz. Diyerek ordunun başına geçmişti.

Sultan Mehmed ordusunu üç kola ayıra-rak birinin kumandasını büyük oğlu Rük-neddine verdi.

Diğer kolun kumandanlığına da (Oğul-muş Bahadır) tayin etti.

Oğulmuş, sultan Mehmedin en çok gü-vendiği bir Türk kumandanıydı. Oğulmuş, kumandanlar arasında halife Nâsireddine muhalefet eden ve şiddet göstermek iste-yen hattâ Nâsireddini Bağdaddan uzaklaştı-rmayı teklif eden ilk ve kuvvetli muarız-lardan biri idi.

Sultan Mehmed, Oğulmuş Bahadırı ken-dinden önce yola çıkardı. Kendisi de Rük-neddinle beraber arkadaşan geliyordu.

Oğulmuş çok sert ve dürist bir kahra-mandı. Yola çıkarken sultan Mehmede:

— Siz yetişmeden, ben, Bağdada girece-ğim.

Demişti. Oğulmuş (Irakî Acem)'i baştan başa fethetmek azmıle yola çıkmıştı. Tür-kân hatununu da ona güveni vardı. Oğulmuş Bahadır Semerkanddan ayrılırken, Türkân hatununu elini öpmeye gelmişti. Valide sul-tan:

— Tanrı yardımcın olsun, oğul! - dedi - Bağdad civarına varınca, Nâsireddinin adamlarına raslarsan, onlara halifenin göz-desi (Safûrâ)'nın başı kesildiğini söylemeyi unutma!

Oğulmuş Bahadır o zamana kadar Safû-rânın ölümünün iç yüzünü bilmiyordu. Va-lide sultanla konuşurken, Safûrânın başı neden ve nasıl kesildiğini öğrenmişti.

Semerkandda halifenin ne kadar ca-susu varsa, hepsini Safûrânın yanına gön-dermeli... Halifenin hafiyelerine nefes al-mak fırsatını vermemeli.

Dedi. Türkân hatun (Oğulmuş Bahadır)a muvaffakiyetler diledi ve elile arkasını sı-vazladı.

— Tanrı seni de onun casuslarından ko-rusun, oğul!

(Oğulmuş) Semerkanddan ayrıldıktan sonra, hareket sırası ikinci kola gelmiş-ti. Sultan Mehmed, büyük oğlu Rükned-dine talimat verdi... Onun da yanına değerli Türk zabıtları vererek:

— Oğulmuş, Bağdada sağ cemahtan yü-rüyör. Sen de sol cemahtan gideceksin! Beni-m emrini almadan geri dönmıyeceksin! Irakın şimalinde cephe kuracaksın! Oğul-

muş da cenupta kalacak. Benden önce Bağ-dada girmeye muvaffak olabilirsiniz, «Se-yid Alâlmelik» halife olarak tanıdığımız ilân ediniz ve Nâsireddinin firarına meydan vermeden yakalamağa çalışınız!

Dedi. Sultan Mehmed, şehzadelerinden kuşkulandığı için, Rükneddini boş bırakma-mıştı.

Ordunun başına geçeceği söylenen Gıya-seddin, babasının sefere çıkacağını duyun-ca şaşırdı. Saraya koştu:

— Ben, Rükneddinden daha cesur bir kumandanım. Bana neden bir iş vermedi-niz?

Diye sordu. Sultan Mehmed, oğluna bir-şey sezdirmeydi:

— Seni de, Taşkend ve Buharada halife Nâsireddin taraftarları ile mücadele etmek ü-zere Harzem ilinde bırakıyorum. Biz dönün-ceye kadar bu adamların kimdialarına meydan verme! Sıkışır-san, annemden ta-limat alırsın, dedi.

Ve Gıyaseddini, kendisi Semerkandı ter-ketmeden Buharaya gönderdi.

Taşkend ve Buhara taraflarında bazı müslümanların: (Halife Nâsireddin hayat-ta iken, biz nasıl olur da Seyid Alâlmelik'e 'blat' ederiz?) dedikleri duyuluyordu. Sul-tan Mehmed bunları da susturmağa karar vermişti. Gıyaseddin bu adamlarla pekâlâ çarpışabilirdi.

Kendi tahtına göz diktiğini zannettiği oğ-lunu da bu suretle Semerkanddan uzaklaştı-rmış oluyordu.

Bağdad'dan gelen bir
kara haber..

Bir gün, sultan Mehmed anasile konu-şuyordu. Bağdad cephesinden bir postacı geldi ve sultana (Oğulmuş Bahadır)'ın ölüm haberini verdi.

Sultan Mehmed birdenbire -hiç bekleme-diği bu kar haber karşısında- şaşırılmıştı. Gelen adama:

— Oğulmuş harpte mi öldü?

Diye sordu. Postacı, Oğulmuşun maiyetin-deki zabıtlardan birinin sultana yazdığı mektubu uzattı:

— Oğulmuş halife öldürtmüştü. Bu mek-tubu okursanız, hakikati anlarsınız.

Bu haber, Türkân hatunun da canını sıkımsı.

Sultan Mehmed, gelen mektubu hızlı hız-lı okumağa başladı:

«Bağdad kalesini bir cepheden sarmıştık. Bağdadlılar halifeyi sıkıştırıyorlar ve en ağır şartlarla sulh yapmağa hazır oldukla-rını söylüyorlardı. Geçen sabah, halife na-mına kumandanla konuşmağa geldiğini söy-liyen Batınilerden biri, Oğulmuşun çadırına girdi. Biz çadır dışında dolaşıyorduk. Birdenbire çadırdan: (Ah, melûn) diyerek inleyen acı bir ses duyduk. Çadıra koştu-ğumuz zaman Oğulmuş Bahadır kanlar için-de yerde yatıyordu. Hâdiseyi duyan cen-gâ-verlerimiz hiç kimseyi dinlemeden, katil parçaladılar. Fakat, katil ölmeden önce: (Benim suçum yok. Beni buraya gönderen halifedir. Gücünüz yeterse, ondan öc al-nız!) dedi. Şimdi ordumuz başsız kalmış-tır. Bağdad muhasaraya devam edelim mi? Yoksa dönüp gelelim mi?»

Sultan Mehmed, bu mektubu okuyunca gözleri suanmış:

— Zavallı Oğulmuş... Sen kolay kolay öle-cek bir kahraman değildin. Seni de kahpe-ce vurdular.

Diye ağlayarak, hiddet ve teessüründen önüne geleni kendi elle sopalamıştı.

Türkân hatun her ne kadar oğlunu te-selliye çalıştıysa da, sultan Mehmed ates-lik durmak istemiyör:

— Derhal yola çıkmalıyım...

Diyordu. Kendi harsketinden önce Oğul-muşun ordusuna:

«— Geliyorum... harbe devam edeceğiz.» Haberin göndermişti.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 99

Nakleden: (Vâ - Nâ)

Bir bavul getirdiler. Bir takım bez-ler içine sarıdıkları yahudiylı buraya güzelce yerleştirdiler. Sonra bavulu kilitlediler.

Tabiatile, daha evvel, bütün cepler araştırılmıştı. İçinden çıkan mücev-herlerle küçük çantadakiler bir ta-rafa konulmuştu. Ganimet yaman ganimetti.

Bir müddet sonra, seyahat kılığın-da, bir zati muhterem, gayet muhte-şem bavulile bir otomobile binerek otelden uzaklaştı. Bavulun içinde fe-na bir şey olacağı kimsenin aklın-dan bile geçemezdi. Zira burası otel-ler muntakasıydı. Gelen, giden, kaç tane.

Otel ve üzerindeki hususi daire, şimdi artık gayet sakin, bir hal al-mıştı. Sanki yarım saat evvel buraya korkak bir yahudi girmemişti; sanki burada müthiş bir cinayet işlenme-mişti.

İşlerden pek mühim bir tanesi halledilmişti.

Baha, şirkete karşı yüzü ak çık-mıştı.

Şimdi diğer dava kalyordu:

İzdivaç meselesi.

Hoca, şakirdine, dostça bir işaret-te bulundu. İkisi de, yan taraftaki odaya geçerek çıkmak üzere hazır-landılar.

Baha:

— Cinayet esnasında buradan uzak bulunmağı kararlaştırmıştım. Fakat içim rahat etmedil! - dedi.

— Evet, isabet oldu, gördük. Ne ise, mükemmel netice aldık.

Deminki kısa heyecanlarından şim-di artık eser kalmamıştı. Çok şükür! Kaç zamandır yüreklerini üzen bu iş iyi netice vermişti!

Fakat birdenbire, Nikola, kapıda göründü:

— Şermin hanım!

— Şermin hanım mı? Ne münasebet?

— Evet, o geldi... Vaka esnasın-da...

— Garip şey.

— Amma, korkmayın... Bir şey-den şüphelenmiş değildin.

Genç kız, dün gece gazetede mahud ilânı okuduktan sonra uyuyamamıştı.

adam bu olacak. Şimdi onunla beraber girmiyeyim... Belki mühim bir şey görüşeceklerdir. Bana kızar...» diye düşündü.

İyi mi, biraz dışarda beklemeye karar verdi.

Genç kızların mânasız tereddüdle-ri. Cidden mânasız bir mahcubiyet... Merdivenin bir tarafında, mah-cup mahcup bekledi. Dakikalarca te-reddüdlere geçirdi.

— Acaba Süha kızacak mı?

Fakat işte bu sırada, binanın için-de, müthiş çığlık işitildi.

Başka yere aksetmiyen bu haykı-rış merdivende kızın kulağına çalın-mıştı. Ne yaptığını bilmeden, hemen

MAZON MEYVA TUZU

Müferrih ve midevidir

İNKIBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTI ve BOZUKLUGUNDA, BARSAK TEMBELLİĞİNDE, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA emniyetle kullanılabilir.

MİDE ve BARSAKLARI temizler alıştırır ve yormaz, MAZON isim ve HOROS markasına dikkat.

NEZLE siz, GRİP siz, ÖKSÜRÜK siz bir kış VALDA Pastilleri sayesinde kabildir.

HAKİKİ PASTİL VALDA ismi üzerinde ısrar ediniz. Her eczanede bulunur. Yalnız toptan satış için MAZON ve BOTTON ecza deposu, Yeni Postane arkası No. 31

Bizde aspirin fabrikası yoktur. Asipirol Necati

Esas haricden getirilmiş, tablet şekline konmuş Avrupa mamulâtının fevkindir.

Bahçekapı; Salih Necati

İhtiyat efrat yoklaması

Eminönü yabancı askerlik şubesinde:

1 — Her sene mutad olan ihtiyat yoklamasına 21 Mart 940 Perşembe günü başlanacaktır.

2 — Yoklama doğum doğum yapılacağından her mükellef yoklamasını bizzat kendisi yaptıracaktır.

Yoklama Cumartesi günü hariç olmak üzere her gün sabah saat 9 dan 12 ye kadardır.

3 — İzdihama meydan vermemek ve mükelleflerin işlerinden geri kalmamaları için müracaatlar ilân edilecek günlerde yapılmalıdır.

4 — Bir doğum yoklaması bitmedikçe diğer doğumun yoklamasına geçilmiyeceğinden, herkesin doğum sırasını gözetmesi lâzımdır.

5 — 311 doğumların yoklama günleri 21 Mart Perşembe, 22 Mart Cuma, 23 Mart Pazartesi; 312 doğumların yoklaması 26 Mart Salı, 27 Mart Çarşamba, 28 Mart Perşembe, 29 Mart Cumadır. Diğer doğumların yoklama günleri ayrıca ilân edilecektir.

6 — Yoklamaya geleceklerin nüfus hüviyet cüzdanları, askerlik ettiklerine dair resmi vesikaları ve oturdıkları mahal zabitanından musaddak fotoğrafı ikamet senetlerini beraberce getirmeleri meşruttur.

Beyoğlu yabancı askerlik şubesinde:

Beyoğlu ve Beşiktaş kazaları muntakasında ikamet eden 311 (dahil) 331 (dahil) doğumlu yabancı ihtiyat eratının senelik yoklamalarına başlanmıştır.

1 — Yoklamalar haftanın Çarşamba ve Perşembe günleri sabahdan akşama kadar devam edecektir.

2 — 311, 312, 313, 314, 315 doğumların Mart 940 nihayetine kadar ve 316 ve daha yukarı doğumların da Nisan 940 nihayetine kadar yoklamaları devam edecektir.

Yoklaması yapılacak erler, nüfus cüzdanları ve bulundukları nahiye müdürlüklerinden bir ikamet tezkeresi ve iki adet vesika fotoğrafla ve evvelce şubemize kayıtlı bulunmaları, yalnız nüfus cüzdanları ve bizzat şubeye müracaat edebileceklerdir.

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde:

1 — Şubemize mensup ihtiyat eratın kanunî ve mutad yoklamasına 20/mart/940 sabahından itibaren şubemiz binasında başlanacaktır.

2 — İzdihama ve beklemelere mani olmak için yoklamalar, her doğumun kendisine tahsis edilen ve aşağıda gösterilen günlerde öğleden evvel ve sonra yapılacaktır.

A — 311 doğumlulardan Beyoğlu ve Galata nahiyeleeri martın yirmisinde; Taksim ve Şişli nahiyeleeri yirmi ikisinde, Kasımpaşa ve Hasköy nahiyeleeri yirmi dördünde.

A — 312 doğumlulardan Beyoğlu ve Galata nahiyeleeri martın yirmi altısında, Taksim ve Şişli nahiyeleeri yirmi sekizinde, Hasköy ve Kasımpaşa nahiyeleeri otuz birinde.

3 — Diğer doğumlu erat ile Kemerburgaz nahiyesi yoklamasının hangi günlerde yapılacağı ayrıca ilân edilecektir.

4 — Herkes yoklamaya mutlaka kendisi gelecek ve nüfus hüviyet cüzdanı, terhis veya ihtiyat vesikası, şöförler de ehliyetnamelerini beraberinde getirecektir.

5 — İstanbul dışında ikamet edenlerin bulundukları yerlerdeki şubelere müracaat etmeleri veya yoklama defter numaramızı yazmak suretile şubemize mektup göndermeleri ilân olunur.

AKŞAM Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 "	1450 "
3 AYLIK	400 "	800 "
1 AYLIK	150 "	— "

Posta ittihamına dahil olmayan ecnebi memleketler: Senelik 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Safer 9 — Kasım 133
E. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
21. 10.06 11.46 6.02 9.37 12.00 1.31
Va. 4.28 6.06 12.22 15.46 18.20 19.50

İdarehane: Babıâli civarı Acımsuluk sokak No. 13

Eminönü Halkesinden: 21/3/940 perşembe günü saat (17.30) da Evrimiz Çarşafındaki salonunda ressam bay Nurullah Berk tarafından (Modern Sanat) mevzu bir konferans verilecektir.

Davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Kapalı zarfla münakasa ilânı Belediye Sular idaresinden:

İdaremizce satın alınacak muhtelif cins ve ebatta bronz musluk ve teferrüatı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idaremiz levazım servisinden parasız olarak alınabilir. Ve nümuneler aynı serviste görülebilir.

2 — Talipler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 1/Nisan/940 pazartesi günü saat (15) e kadar Taksimde idare merkezinde müdürlüğe vermelişler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (2088)

Kapalı zarfla münakasa ilânı Belediye Sular idaresinden:

İdaremizce satın alınacak muhtelif cins ve eb'atta adı döküm parçaları kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

1 — Bu iş için tanzim edilen şartname idaremiz levazım servisinden parasız alınabilir ve nümuneler aynı serviste görülebilir.

2 — Talipler şartnameye göre hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü olan 1/Nisan/940 pazartesi günü saat 16 ya kadar Taksimde idare merkezinde müdürlüğe vermelişler. Bu saatten sonra getirilecek zarflar kabul edilmez. (2089)

Gü. Muhafaza Deniz Mintakâ komutanlığından:

İki Liman motörüne müsabaka ile Kaptan alınacaktır. İsteklilerin 8/4/940 Pazartesi gününe kadar vesikalarla birlikte Hasköydeki Komutanlığımıza müracaatları. (2106)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelesini
2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir
(24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN
ve MAVERA'YI ERDÜN'de

Merkez ve Subeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filvalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık
Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya
kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Ankara Borsası

18 Mart 940 Pazartesi

1 Sterlin	5.21
100 Dolar	130.19
100 Frank	2.71444
100 Lîre	7.1125
100 İsviçre Fr.	39.105
100 Florin	60.1611
100 Raymark	—
100 Belga	22.0076
100 Drahmi	0.965
100 Léva	1.7025
100 Çekoslovak Kr.	—
100 Peseta	13.4625
100 Zloti	—
100 Pengo	25.1076
100 Ley	0.63
100 Dinar	8.2975
100 Yen	83.0875
100 İsviçre Fr.	80.8275
100 Ruble	—

ESHAM VE TAHVİLÂT

Ergani	20.—
Sivas - Erzurum 5	19.46
İş Bankası nama peşin	9.—

Dr. FETHİ

LABORATUVARI

Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu
Kan, idrar, balgam, mevadî gaita tahillleri ve (İdrar vasıtasıyla gebelik ilk günlerinde kati teşhis) yapar. Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokakları Ferah apartmanı. Tel: 40534

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında
EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ

vasıta. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

Doktor

Bahaddin Lütfi Varnalı
Profesör Ürolog

Böbrek, mesane, idrar ve tenastül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu, İş Bankası karşısında,
Emir Nevruz sokağı Panaiya
aprt. No. 2. Telef. 42203

KİRALIK Otel

Şirkeçide Tramvay caddesinde meşhur REŞADİYE OTELİ Yeni sahibi tarafından tamiren kiraya verilecektir. İsteyenler Dördüncü Vakıf hanında asma katında Komisyonu Halim yazıhanesine müracaatları.

T. İŞ. BANKASI

1940 Küçük
Carî Hesaplar

İKRAMİYE PLÂNI

1 adet 2000 liralık	= 2000.— lira
3 " 1000 "	= 3000.— "
6 " 500 "	= 3000.— "
12 " 250 "	= 3000.— "
40 " 100 "	= 4000.— "
75 " 50 "	= 3750.— "
210 " 25 "	= 5250.— "

Keşideler: 1 şubat, 1 mayıs,
1 ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

Maarif Vekilliğinden

İstanbulda Maarif Vekilliği Kitap depoları ve yayınevleri müdürlüğünde çalışmak üzere, aynı zamanda Fransızca yazmağa ve muhabere dosyalarını takip ve tanzime muktedir bir daktilograf alınacaktır. Aylık ücreti 75 liradır. Stenografi bilen ve tahsil derecesi üstün olan tercih edilecektir.

Taliplerin hüviyet cüzdanı, tahsil vesikası veya suretleri, çalıştıkları yerlerden aldıkları iyi hizmet vesikaları, ikişer fotoğrafları ilâştirilmiş birer istida ile 25/III/1940 pazartesi günü akşamına kadar (Maarif Vekilliği Neşriyat müdürlüğü — Ankara) adresine müracaat etmeleri (1257) (2102)

Kastamonu Nafia Direktörlüğünden

5/4/940 tarih Cuma günü saat 15 te Kastamonuda Nafia dairesinde toplanacak olan Eksiltme komisyonu «44607» lıra «56» kuruş keşif bedelli Kastamonu lisesi yatakhaneli inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, hususi ve fenni şartnameler, proje keşif hulasası, elektrik, kalorifer ve sıhhi tesisata ait umumi ve fenni şartname, kalorifer ve sıhhi tesisata ait projeleri hakkındaki talimat ve yapı işleri umumi ve fenni şartnamesi, buna müteferri diğer evrak parassız Kastamonu Nafia dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat «3345» lıra «57» kuruştur. İsteklilerin teklif mektuplarını ve en az 10,000 liralık bu işe benzer iş yapılmışa dair vilâyetten almış olduğu ehliyet ve Ticaret odası vesikaları ve teminat makbuzunu 2490 sayılı kanunun hükümlerine tevfikân 5/4/940 Cuma günü saat 14 e kadar makbuz mukabilinde Nafia müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. (2074)

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

- 1 — Tophane ve Azapkapı mağazalarında mevcut 170 ilâ 200 kilo istibana elverişli takriben 500 adet boş yağ varilleri açık artırma suretile satışa çıkarılmıştır.
- 2 — Beherinin muhammen bedeli 5,50 olup muvakkat teminat 206,25 liradır.
- 3 — Artırma 28 Mart Perşembe günü Tophanede Umum müdürlük Alım-Satım komisyonunda saat 15 te yapılacaktır.
- 4 — Şartnamesi her gün Malzeme müdürlüğünde görülebilir. İsteklilerin yazılı gün ve saatte Komisyonu gelmeleri. (1901)

İstanbul Ziraat Mektebi Satın alma komisyonundan:

Muhammen bedeli 660 lıra olan bir adet komple toprak Freze çapa makinesi 26/3/940 salı günü saat 11 de Beyoğlu istiklâl caddesi 349 numarada Liseler Muhasebeciliğinde toplanan komisyonumuzda açık eksiltme suretile mübayaâ edilecektir.

İsteklilerin yeni yıl Ticaret odası vesikası veya ruhsat ünvan tezkeresi ve diğer vesikalarla birlikte, eksiltmeden evvel adı geçen muhasebe veznesine yatıracakları 49 lıra 50 kuruş ilk teminat makbuzile beraber komisyonu Kastamonu müracaatları. (1821)

Kadıköy İkinci sulh hukuk hakimliğinden

Kadıköyünde rıhtımda İzzettin sokağında Ölü Yusuf'a ait odun deposundaki at, teğ, atlı yük arabası, 3,5 beygirlik motor, kantar, yazıhane, 2000 kilo kadar mangal kömürü ve saire 20/3/940 Çarşamba günü saat 14 te mahallinde satılacağı ve müteveffanın alacak ve borçlularının bir ay içinde Hâkimliğimize müracaat eylemeleri ilân olunur. (2093)

ANİ TESİR NEVROZİN

**Baş, Diş, Nezle Grip,
Romatizma, soğuk
algınlığı, kırıklık**

**Ve bütün ağrıları derhal keser.
Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir**

ETİ BANK

Garp Linyitleri İşletmesinden :

Müessesenin Soma, Tavşanlı, Değirmisaz işletmelerinde çalışmak üzere

Bir Maden Mühendisi

ve

Bir Makine Mühendisi

aranmaktadır. Talip olanların Balıkesir Posta kutusu 5 numaralı
adresine tahiren müracaatları ilân olunur.

KIZILAY CEMİYETİ

Umumî merkezinden

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastalıklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında has tanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatla çalışmak üzere İstanbul'da Aksarayda kain:

Kızılay hastabakıcı hemşireler mektebi
dahilinde

Gönüllü Hastabakıcı

yetiştirmek için 1 nisan 940 tan itibaren üçüncü kurs açılacaktır. Mecanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları halz olanlar alınır:

- 1 — 20 ilâ 45 yaş arasında bulunmak,
 - 2 — En az ilk mektep tahsili görmüş olmak.
 - 3 — Kaydolunmak ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidir.
- İkinci devre kurs için kaydedildiği halde üçüncü kursa kalanların tekrar müracaatla kaydolunmaları.
- Şefik ruhlu, hayırperver hemşirelerimizin bu insani işe hevesle koşacaklarına kanlız.

Majik saç eksiri

Sağlarınızı dökülmekten, kepeklenmekten korumak için muhakkak Majik saç eksirini kullanınız. Derhal tesirini görürsünüz. Saçları büyütür, köklere yeni hayat verir. Bir tecrübeden sonra neticeye hayret edeceksiniz.

Dahili konforu alâkadar eden en güzel ve sık mobilyalar ve bilhassa yatak, yemek, çalışma odaları ve salon takımları, Briç oyunu için Amerikan mobilyaları, her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla

BAKER (Eski Hayden)

Mağazalarında bulacaksınız.

Safranbolu İcra Memurluğundan:

940/25
Safranbolu Bulak köyünden Hacı Abdî oğlu Mustafaya noter senedile 260 lira borçlu ve evvelce İzmir Başdürekte Mesudiye otelinde lken bu kere adresi bulunmadığından İcra emri tebliğ edilmeyen Safranbolu Çayuş mahallesinden Ömerbey oğlu Osman bin Ali işbu ilân tarihinden itibaren 5 gün içinde bu parayı vermesi veya mal beyanında bulunması, borç kabul etmediği takdirde ait olduğu makamdaki icranın durması hakkında bir karar getirmesi İcra emri tebliği yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

Doktor ÇİPRUT

CİLDİYE ve ZÜHREYİYE
Mühassısı

Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartmanı. Tel: 43353

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tramvay durağı Lökler Apt. Tel: 43924

Edremit Asliye Mah. Hukuk Dairesinden:

Edremitin Hekimzade mahallesinden Şükrü oğlu Mehmed Esen tarafından karısı müddealeyle Biga kazasının Katrancı köyünden Osman kızı Rukiye Esen aleyhine açılan boşanma davasının yapılmakta olan duruşmasında müddealeyle Rukiye'nin ikametgâhının meçhul bulunması sebebiyle hakkındaki giyap kararının ilânı tebliğine karar verilmiş ve duruşması da 12/4/940 Cuma günü saat 10 a bırakılmış olduğundan müddealeylehanın yevmi mezkûrda ya bizzat gelmesi veya bir vekili kaunul göndermesi, aksi takdirde hakkındaki giyaben duruşmaya devam edileceği giyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Yavrunuz, Saadetinizdir...

Onun gülbüz ve sıhhatli yetişimi; tabiatın tıpkı bir yavru gibi sine-sinde yetiştirdiği saf ve normal gıda ile mümkündür. Her anne tabiatın insanlara bahsettiği bu kudret güzelliğinden istifadeyi geri bırakmamalıdır.

ÇAPAMARKA

Müstahzaratında bu hassa tamamen mevcuttur.
Beşiktaş ÇAPAMARKA Tarihi tesisi 1915

EKZAMİN

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Diş çıkarıldıktan sonra diş apselerinde Akıl dışı iltihaplarında

Rida Diş Suyu

nun ılık olarak gargarası, bu iltihabların şifasını temin eder.

Türkiye Cumhuriyeti

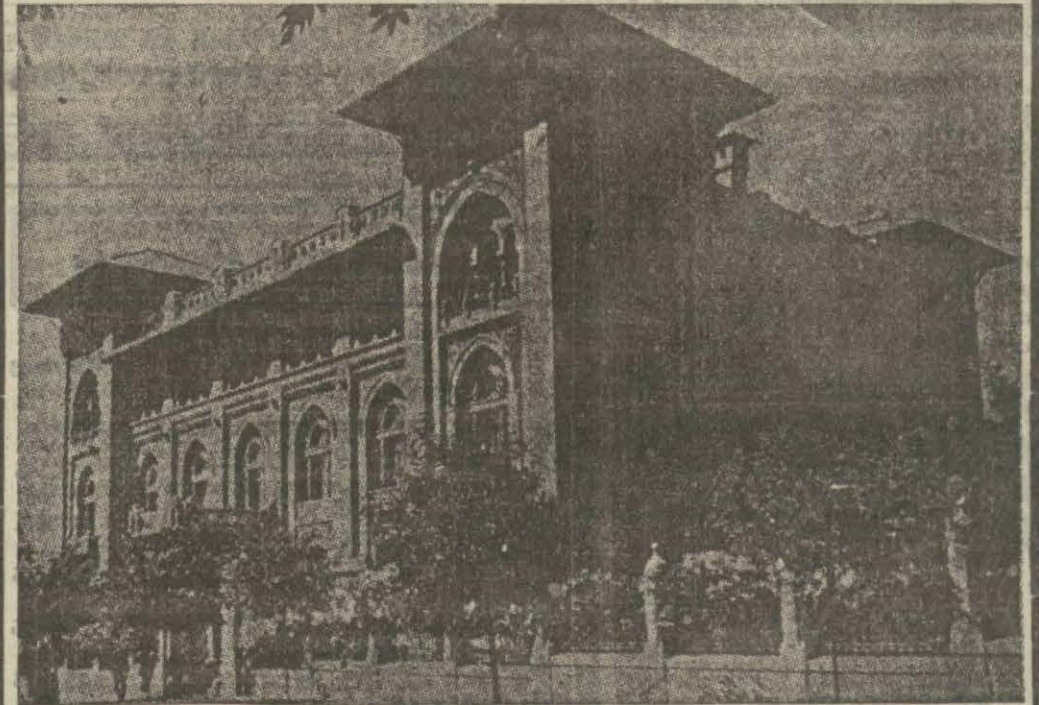
ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor
Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500	» 2,000
4 » 250	» 1,000
40 » 100	» 4,000
100 » 50	» 5,000
120 » 40	» 4,000
160 » 20	» 3,200

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Ereğli Kömürleri İşletmesi

Genel Direktörlüğünden:

Sıhî Tesisat Münakasası

- 1 — İşletmemizin Zonguldakta Gelik ocağı civarındaki 600 kişilik 8 bakkadan ibaret işçi evlerinin sıcak su, soğuk su, pis ve temiz su tesisatı işleri münakasa ile bir talibe ihale edilecektir.
- 2 — Eksiltme 29 Mart 1940 tarihinde saat 15,30 da Zonguldakta Ereğli kömürleri işletmesi Genel Direktörlük binasında yapılacaktır.
- 3 — İstekliler bu işe ait münakasa evrakını Zonguldakta Ereğli kömürleri işletmesi inşaat müdürlüğünde, Ankarada Etibank Genel Direktörlük inşaat müdürlüğünde, İstanbulda Etibank İstanbul bürosunda görüp tetkik edebilirler.

Eti Bank

GARP LİNYİTLERİ İŞLETMESİNDEN

Balıkesirdeki İdare Merkezinde Muhasebe kalem amirliği yababilecek
liyakatte

Bir Muhasip Aranmaktadır

Talip olanların Balıkesir Posta kutusu 5 numara adresine tahiren
müracaatları ilân olunur.

Ankara memurlar kooperatif şirketinden

1939 yılı itibarile, ortaklarımızı temettü hissesi tevziine ve mübayaat rısturnu icrasına başlanılmıştır.

1938 senesi nihayetinde şirketimizin ortaklık hakkını iktisap eylemiş olanların hisselerine ayrıca % 40 nisbetinde ilâve de yapılacağı cihetle Ankarada bulunan hissedarlarımızın bizzat, Ankara haricindekilerin hisse senetlerini göndermek suretile şirket merkezine müracaat eylemelerini dileriz.